

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians
Vol. 99 — No. 42 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, OCTOBER 23, 1997

ISSN Number 0164-68X

60¢

American Slovenian Club Celebrates 50th Birthday

On a beautiful Sunday afternoon on Oct. 5, the American Slovenian Club of Fairport Harbor, Ohio observed their 50th anniversary with an outdoor picnic at their beautiful clubhouse grounds, located at the eastern end of Third Street, a few hundred feet from Lake Erie.

Hundreds of people came to help celebrate the event and recall the hard work and dedication and sacrifices necessary to enable the beautiful club to survive for so many years.

A program began at 3 p.m. in an outdoor tent pitched at the entrance of the club room. Master of Ceremonies was the well-versed vice-president Stan Modic, who ably introduced the speakers. His knowledge of the club's history added much insight into its progression through the years.

Opening prayers and remarks were given by Fr. Peter Mihalic of St. Anthony Church. He spoke proudly about his Slovenian and Croatian heritage. Father Mihalic also recalled humorous incidents growing up in the St. Vitus area. It was really a very moving presentation.

Cecilia Dolgan sang the American National Anthem while everybody proudly sang along. She also sang the Slovenian National Anthem.

She and her brother, Joseph Valencic, dressed in Slovenian National costumes, combined to sing a few songs in the Slovenian language accompanied by the brilliant accordionist Steve Valencic.

Keynote speaker was Charles Ipavec, the Legal Council of the Federation of Slovenian Homes. The title of his talk was "Our Slovenian Heritage." His talk was thought provoking relying on his years of Slovenian involvement. It was well-presented and sprinkled with a number of profound anecdotes.

The next keynote speaker was Broadcaster Tony

Petkovsek of WELW Radio who spoke of "Preserving Our Culture — Why?" The entire text of his talk was printed on the front page of last week's American Home. Tony's 35 years in polka radio gave him an abundance of first-hand experiences in a wonderful variety of local Slovenian events.

Stanley Zihlerl, President of American Mutual Life Association, was the next keynote speaker who talked about "The Value of Our Heritage." Stanley's prestigious position enables him to acknowledge and highlight the importance of our pioneer Slovenians who paved the way for future American-Slovenians. Stanley's heartfelt appreciation of our forefather's efforts are a tribute to his understanding of the hardships they overcame and the perseverance they embraced.

Various monetary donations were made to the American Slovenian Club to help in their renovation project including \$5,000 from The Frances and Jane S. Lausche Foundation, given in memory of Senator Frank J. Lausche, and \$1,000 from the Federation of Slovenian National Homes, given by President Patricia Ipavec Clarke. There were other appreciated contributions given for the needed support of the Club.

Introduced was 1997 honoree Louis Grzely who gave a nice talk about the determination of the officers and members to make the club succeed. His heart-

warming speech included the names of many Slovenian-Americans who donated their precious time and put their heart and soul into the effort of sustaining the Center.

President Frank Sajn thanked everyone for helping to celebrate the prestigious event and also spoke eloquently about the inaugurating members.

All the Founding Fathers of the American Slovenian Club who formed the cultural organization that withstood the test of time, were acknowledged, honored and saluted.

Today there are about 150 members. The current board consists of Frank Sajn, president; Stan Modic, vice president; Lou Grzely, financial secretary; Warren Fabian, recorder; Jean Fabian, Joe Meglen, and Carol Satej, auditors. Madeline Zalar and John Grzely are sergeants-at-arms.

Congratulations to all officers and members of the American Slovenian Club for a wonderful presentation, and thanks for providing the congenial atmosphere for a pleasant afternoon among friends in a admirable hall.

--James V. Debevec

Pristava Meeting

On Sunday, October 26, all members of Slovenska Pristava are asked to come to a general elections meeting. The time is 3 p.m. If half of the members do not show up by that time, then elections start at 3:30 p.m.

Zarja Concert, Dinner Oct. 26

Zarja presents its Fall Dinner and Concert at the Slovenian Society Home, Recher Avenue, Euclid, Ohio on Sunday, Oct. 26.

For this occasion the doors will open at 1:45 p.m. An excellent Slovenian-style dinner will be served from 2 to 3:30 p.m. The operetta will begin at 4 p.m., fol-

lowed by dancing from 5:30 to 8:30 p.m. by the Ray Polanz Orchestra.

For ticket reservations call Vicky Kozel at 531-5542, or Sophie Elersich at 531-8402, or Barbara Elersich at 1-440-257-2540. Prepayment is requested to assure you of certain seating.

Slovenia elected to UN Security Council

The General Assembly of the United Nations last week elected Slovenia, Bahrain, Brazil, Gabon, and Gambia to two-year terms on the 15-nation Security Council beginning January 1, 1998.

They will replace South Korea, Chile, Egypt, Guinea-Bissau and Poland, who vacate their council seats at the end of this year.

The council is the powerful U.N. body responsible for international peace and security. Only the council can impose mandatory sanctions or authorize peace-keeping missions.

Four of the newly-elected members were the uncontested candidates of their respective regional groups, making their election by the 185-member Assembly a foregone conclusion.

Slovenia defeated the former Yugoslav republic of Macedonia by a vote of 140 to 30 in a contest for the East European seat currently held by Poland. A two-thirds majority of those present and voting is needed for election.

Thanks to Robin Verhose of the Business News Network for this information.

St. Vitus Church Organ Benefit Dinner is Success

The Sunday, Oct. 19 benefit dinner, sponsored by American Slovenian Catholic Union (KSKJ) lodges Christ The King No. 226 and Sacred Heart No. 172 was a huge success thanks to the volunteer efforts of many people and a large show of support by patrons who attended the dinner. A large thanks goes to Linda Plečnik for organizing the kitchen staff and helpers.

We also thank the family members, especially the mothers of the St. Vitus Slovenian School, for their volunteer help on Saturday morning with the food preparation work and assistance on Sunday morning.

We also wish to acknowledge the many young students who were a big (very big) help at this event, especially the recipients of the Mihevc Grant Program, and past graduates and current students of the St. Vitus Slovenian School. More than 25 students assisted on either Saturday morning (clean-up/set-up) or worked on Sunday morning.

Thank you to parishioners of St. Vitus, and members of KSKJ and everyone who attended this event and made its success possible. Your continued support of such events embodies the

true spirit of our faith, heritage, and fraternalism.

More than 400 dinners were prepared for this feast. All dinners were sold. This means that St. Vitus Parish will qualify for an additional \$1,000 from the national home office of KSKJ through its Matching Grant Program (ie., \$500 per participating lodge). A final financial report will be provided in a future edition.

Net proceeds from the benefit dinner will be used for the repair and maintenance work on the St. Vitus parish church organ, one of the few original Holtkamp organs left in northeast Ohio. Remaining work cost estimates range from \$40,000 to \$60,000 on the church organ.

On a concluding note, attendees were given sponsor cards, a self-addressed return envelope, and letter explaining the recently approved Ohio Federation of KSKJ Lodges Scholarship Fund. Kindly support our young people attending tuition paying schools. Support our families. Support education. Support the youth. Support our future. Your donation to this scholarship fund is worth its weight in gold.

--Stane Kuhar

Jim's Journal

By Jim Debevec

We are bombarded with all kinds of questions. Vince Gostilna inquired, "How come when freight goes by sea it is called cargo – but when it goes by land it is called shipment. – Wise guy.

In a telephone conversation with Slovenian Industrialist Edwin Grosel, he inquired if I knew what city was the blueberry capital of the world? I responded in the negative.

He said it's Holland, Michigan. "There are blueberries everywhere." The area southwest of Rapid City, Michigan is also noted for its Tulip Festivals in the spring.

*

At the St. Christine school computer fund-raising spaghetti dinner in Euclid, Ohio last Saturday we had the pleasure to talk with pastor, Fr. Sterk, Dick Mott, Henry Zupancic, Val and Tony Baznik, Joe Petric of AMLA, and Mitzi and Vince Globokar. Mitzi and Vince said the day before they drove to the Rigler's "How Sweet It Is" ice cream store on Route 306 near Mayfield Rd., and tried the Double Chocolate ice cream reporting it was delicious.

Madeline and I had the black cherry on Tuesday, and found more cherries in the ice cream than in a normal cherry tree. Great.

*

Strange things happening on the Internet. The other day someone sent me a quiz. The first question was how much is 3 + 3, second question: how much is 4 + 2, and so on, all of the answers were six. Then it said to answer real quick, "What is your favorite vegetable?"

Well, the answer came mighty fast, "Frank Sega's beets." Every year Frank

brings us some beets that he meticulously grows in his bountiful garden; even Joe Baskovic received some beets this year.

The wise guy giving the E-mail quiz said, "I bet you answered carrots because 85 percent of respondents when they think of the number 6, think of carrots."

I replied, "I don't care if the number is 66 times 666, I only thought of Frank Sega's beets, and besides that your quiz is goofy."

*

Speaking of quizzes. We have a winner. The only one to come up with the correct answer to our very own quiz, "What is a Sod Poodle?" came from – **Pete Celestina** of Scottsdale, Arizona. He correctly figured it out to be a "prairie dog."

Why they call a prairie dog a sod poodle, I don't know, you'll have to address all inquiries to John Mercina in care of this paper. Anyhow, Pete wins a beautiful green alarm clock which signifies the correct time twice a day except if you remember to wind it up in which case it has the correct time all the time.

Louis Stafford from Marietta, Georgia is running his own quiz and still wonders if anyone knows, "When did time begin?" My personal answer is, "When you replace the dead battery on your watch." Maybe somebody can help the fellow out.

*

A lady wanted to know what I have against cats. The answer is nothing. You just can't train cats like dogs. You can teach your dog to chase cars; cats are too smart, they'd rather chase birds. Cats figure out right away "What are you going to do with a car once you catch it?"

A cat will wait hours, sneaking up on the birds. A dog is more considerate. He jumps and hops and makes all kinds of noise when trying to catch birds, consequently he never succeeds much to the relief of all.

A friend of mine was

training his dog to attack someone with a gun. He did a good job. He drove the dog out to the farm opened the door and let the dog out of the car. He unlatched the trunk, took out the rifle, and the dog beat him up.

*

A financial astute Slovenian asked if we could have another quiz so he can win a free year's extension to his American Home subscription. Okay. Here goes: What is bush tucker? Send your answer to Jim's Journal in care of this paper (if you are reading the American Home), 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, fax: (216) 361-4088, E-mail jim@buckeyeweb.com or call at (216) 431-0628. At noon on Wednesday, Nov. 12 we'll pull one correct answer from our trusty (not rusty) coffee can. Good luck, mates (little clue there).

See if you are as smart as a trip. I know the saying is "Smart as a whip," but really how smart are whips? They usually just lie around curled up in a corner somewhere. Now when you go on a trip, you always learn something therefore making you smarter. They should change the old saying into a new one and say for example, "That student is as smart as a trip."

Saw Al Pestotnik two weeks ago and he remarked, "You're always trying to make us think." Al, one of the star contestants last month on the Ohio Lottery TV show, makes people happy through his construction and painting work. Besides being a winner and spending a lifetime helping Slovenians at numerous fund-raisers, and traveling around the country with his wife, Veronica in their camper, he is also a very smart fellow. Thanks, Al for your very kind words.

Those who live in the Sahara Desert are almost never hungry because of the sand which is there.

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

"WHITE TRASH"

Received the following via FAX from anonymous...

"You know you're white trash when...

- You've spray painted your friend's name on an overpass.
- You consider a six-pack and a bug zapper quality entertainment.
- The primary color of your car is 'Bondo'.
- You have a rag for a gas cap.
- You barbecue Spam.
- You have lost at least one tooth opening a beer bottle.
- Jack Daniel makes your list of 'most admired Americans'.
- Red Man Tobacco sends you a Christmas card."

None of the Slovenians I know could be considered "White Trash"!

Charming Stories For A New Audience

(NAPS)—A combination even more appealing than a boy and his much-loved teddy bear may be the voice of one of America's most celebrated journalists and the charming stories of Winnie-the-Pooh.

The match of the most famous children's stories and poems in the English language and one of the most recognizable voices in America is a delight to listen to.

The late Charles Kuralt came to record these works after being invited to the New York Public Library last year to read some of the Winnie-the-Pooh poems for the 70th Anniversary celebration of the publication of the first Winnie-the-Pooh book. His readings were so sweet and enjoyable that when he was asked if he would be interested in recording them, he responded that he would.

"My mother read these stories and poems to me when I was a child and I would like my grandchildren to have these recordings," said Kuralt.

The result is four delightful audiobooks, published by Penguin: Winnie-the-Pooh (\$16.95); The House on Pooh Corner (\$16.95); When We Were Young (\$10.95); Now We Are Six (\$10.95).

While Kuralt was not an actor and did not try to create the characters, he did bring the full emotional content of the stories and poems to life, making Christopher

Respected journalist Charles Kuralt recorded several tales of Winnie-the-Pooh, stories that enchanted him as a young boy.

Robin's wistfulness and playfulness immediately recognizable. Winnie-the-Pooh's befuddlement becomes adorable and slightly bumbling, while his kindness to all is even more apparent than in the written text. Tigger's zest and Eeyore's gloominess take on a new kind of humor.

Even a bear of "very little brain" could see that these tapes will please not only the children for whom they were recorded but their parents as well. All four tapes are available at your local book store.

No Problems!

When **Euclid Travel** plans your vacation you simply decide what you want **** and Euclid Travel takes care of the details.

*Adventure

Trekking
African Safaris
Dude Ranches
Alaskan trips

*Sports

Golf, tennis
Skiing
Ballooning
Fishing

*Pampering

Honeymoons
Cruises
Condo Rentals
Luxury tours

*Special Interests--Group tours, Eco-travel

22078 Lakeshore Blvd.
Call 261-1050 Now!

Please send addresses for interesting sites for inclusion in future columns!

SLOVENIANS ON INTERNET by Frank Turšič

- Review of public restrooms in New York can be found on www.nycnet.com/toilets.
- Acro Phobia is at www.bezerk.com.
- Guide to polka parties in Cleveland is at www.cleveland.com.
- A Limerick of the Day is at www.pagebuild.com/limerick/limerick.htm.
- World-wide garage sale is at www.cityauction.com.
- Finding long-lost Slovenians on Internet is at www.laf.net.
- Finding the Slovenian cowboy is at www.cowboypal.com.
- Rubik's cube can be found at www.videogamespot.com/features/universal/hov.
- Antique fishing gear can be found at www.antiquelures.com.
- I-95 roadway guide is at www.usastar.com.
- Exchange a possible home stay in Slovenia can be found at www.HomeExchange.com

Anna Mae Mannion Named Ohio "Fraternalist of the Year"

Anna Mae Mannion, First Vice President of the American Mutual Life Association, was chosen Ohio "Fraternalist of the Year" at the annual banquet of the Ohio Fraternal Congress held last Saturday at the Four Points Hotel in Wickliffe, Ohio. Each year the OFC selects an individual to honor for many years of service to the fraternal community.

Mrs. Mannion is a long-time member of the AMLA Board of Directors and served as OFC president in 1991-92. She has been active for many years at the Slovenian National Home on E. 80 St. and at nearby St. Lawrence parish. She also is a member of KSKJ.

Presiding over the three-day (Oct. 17-19) meeting of the OFC was Joseph Hovevar, who is 2nd Vice President of the National Board of KSKJ. Mr. Hovevar's one-year term ended with the meeting. He is a member of AMLA, is very active as St. Vitus parish, and recently was chosen to be the chairman of the steering committee to develop a Slovenian Cultural Center in the greater Cleveland area.

The OFC banquet on Saturday had a distinct Slovene American flavor. In addition to Mrs. Mannion and Mr. Hovevar, Judge Ronald Suster of the Court of Common Pleas, Cuyahoga County, and a former member of the Ohio House, extended his greetings.

Judge Suster noted he had been a member of the House Committee on Insurance and had worked with the OFC very well. Suster reminded those present that his uncle, Hon. August Pryatel, was for some years Director of the Ohio Dept. of Insurance, a post to which he was appointed by then Governor Frank J. Lausche.

Edward S. Jerse, who succeeded Judge Suster in the Ohio legislature, noted he had also inherited Suster's committee assignments, including Insurance. He encouraged the OFC and fraternalists to contact him for any assistance.

Dr. Karl B. Bonutti, Honorary Consul of Slovenia in Cleveland, was one of the main speakers. He emphasized the role the fraternalists played in recent years in promoting the development of democracy in Central and Eastern Europe and cited Slovene American fraternalists and Slovenia to illustrate his points.

Speaking briefly in behalf of Governor George V. Voinovich was his assistant for ethnic affairs August B. Pust. Mr. Pust noted the governor's support of fraternal insurance organizations over the years.

Extending greetings was Anthony Snyder, until recently with the SNPJ and now Fraternal and Communications Coordinator of the National Fraternal Congress.

Delightful entertainment was provided by eight members of SNPJ Circle 2 Slovene Junior Chorus, which is under the leadership of Cecilia Dolgan. The group was very well received by the audience.

The new 2nd Vice President of the OFC is Lillian B. Novak of AMLA. She is slated to become OFC president in October, 1999. Mrs. Novak serves

as Vice President-Audit of AMLA.

Another member of the AMLA Board of Directors, Christine M. Arvay, is OFC recording secretary.

Serving as OFC directors are Betty Rotar and Dorothy Gorjup of the SNPJ and Richard Kumel of the American Fraternal Union.

The new president of the

OFC (each president serves a one-year term) is Alice Gabriel of the Catholic Ladies of Columbia. She announced that next year's OFC meeting will be held in Delaware, Ohio.

Rudolph M. Susel

The Ohio Lottery

"It's about dollars and sense."

Did you know that the Ohio Lottery contributed more than \$748-million to Ohio education last year.*

The Ohio Lottery is not only about taking a chance, but making a difference.

George V. Voinovich
Governor of Ohio

William G. Howell
Director, Ohio Lottery

The Ohio Lottery reminds players to play responsibly.
The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider. ©1997 The Ohio Lottery
*Based on Ohio Lottery Fiscal Year July 1996 through June 1997

Councilman JOHN SKRHA

Democrat - Working for Us!

Councilman Skrha removes unsightly graffiti on Prosser Ave. at E. 60 st.

John Skrha: Creates unique Ward Programs to help Residents

- Free**
- Anti Graffiti Removal
- Free**
- Lot Clean up and Beautification
- Free**
- Dead Bolt Locks & Motion Detector Lighting
 - Home Maintenance & Assistance Loan Programs

John Skrha: Fights For Neighborhoods

- Creates Ward-wide Safety Co-ordinator
- Objecting to Problem Liquor Licenses
- Aggressively Pursues & Fights for Prosecution of Code Violators
- Passes Legislation for Rehabilitation & New Construction of Homes

Councilman Skrha with young resident fights problem properties.

Vote Nov. 4 for John Skrha

Councilman John Skrha with his mother Betty Ann and father, Joseph Skrha. The Skrhas have lived all their lives in Ward 13. Skrha's father is a physician at the former St. Alexis hospital and his mother is a nurse. The proud parents are learning to become avid campaigners for their son.

★ Keep ★ ★ JOHN C. SKRHA ★ Councilman Ward 13

- Member, Ward 13 Democratic Club
- Member, St. Michael (Alexis) Hospital Community Board
- Member, St. Clair Business/Perry Homeowners Association
- Member, 2nd 3rd & 5th District Police Community Relations Board
- Member Animal Protective League

Councilman Skrha meets with Riverview residents.

Have You Ever Met Anyone Famous?

HAPpy News ☺

By Rudy Flis

Have you ever met anyone famous? I have.

While working in the Pro Shop of Columbia Hills Country Club, I shook the hand of Otto Graham, Cleveland Browns Quarterback, and Bobby Carse of the Cleveland Barons hockey team. Got their autographs, too.

It was a special event for this wide-eyed kid. But four-and-one-half years later, would come an event in my life never to be surpassed to this day.

While in the Army in Germany, I was getting ready to take a 10-day leave to Rome. I served Mass every Sunday, so I told Fr. Malloy, my chaplain, I would be in Rome. He asked, "Are you going to see the Pope?"

"How do you do that, Father?" I asked. Father Malloy, a Paulist priest, said, "I'll give you a letter addressed to the Paulists Fa-

thers in Rome, and you see what they can do for you."

In Rome, we gave the letter to a Paulist Father. He told my buddy Rollie and me to be at St. Peter Basilica at 8:30 a.m. Sunday morning.

Sunday morning, Rollie and I were standing with a group of 70 people, all were American servicemen. We were led up a marble stairway and into a red room. We were given a few tips on behavior: the do's and don'ts when with the Pope.

We watched where he was to enter. Then the door opened, and Pope Pius XII entered the room. I just stared at him. All I can remember of what he said was, "How fortunate you American servicemen are to be able to travel as you do."

For 11 and 1/2 years of Catholic Schooling, this man's picture hung in the hallway, just starring at me. Now I was starring at him. A year ago I was a Senior at St. Boniface High School. Who would believe this could

happen to me. Is this a dream?

We gathered around the Pope to have our picture taken. He blessed our religious articles, and then those who wanted to, took his hand and kissed his ring. He gave us his Papal Blessing and then he was gone.

The great feeling caused by the Pope's presence was now an empty feeling. As we were leaving, we were given a medal, a remembrance of this great visit - an audience with a great Pope. I hung the medal on my dog chain, where it remains.

I was 19-years-old when I kissed the ring of the successor of St. Peter.

I have this great memory, a souvenir medal, my scapular medal, which I wore then and I wear now, and a picture of the Pope, with a group of American GIs including me. Special memories of events can be a blessing from God. I often enjoy this blessing.

Q. How can you tell a Slovenian bank?

A. There are no withdrawal slips!

With that bit of humor, attorney Ronald Zele began his presentation on legal matters to the Holmes Avenue Pensioners at their October meeting.

Zele explained that although setting up trusts as a means of avoiding probate may be a good idea, it is an expensive one. He stated that there are other, less costly ways to avoid probate such as putting bank accounts in 2 names, setting up P.O.D. or T.O.D. accounts for stocks and bonds, arranging joint survivorship if married, on the deed to one's house, giving monetary gifts to family members/friends (up to \$10,000 each) before death, etc.

Zele stated that estate tax must be paid on both probate and non-probate assets. In Ohio, the Inheritance Tax is 2% of an estate of more than \$25,000. If the estate value is above \$500,000 the tax increases to 7%, still a small amount when compared to Federal Inheritance Tax of 37% which must be paid if the assets exceed \$600,000. He also advised everyone to keep as updated on legal matters as possible, because laws are constantly changing.

We all thank Ron Zele for making us better informed citizens and for taking the time to address our group and answer our questions.

President John Habat announced the death of Al Rotar. To his family and friends we all extend our sincerest sympathy. John also passed along word that Emily Kersman, one of our hard-working 50/50 raffle volunteers, is now convalescing at home after surgery and that Antoinette McGrath, our dedicated Collinwood news reporter, is in Richmond Hospital having suffered a hip injury. We wish both of these very special ladies God's blessings and speedy recoveries.

Celebrating 50 years of marriage this month are Fritz and Ruth Hribar. We congratulate them both and hope their Golden Anniversary celebration was a memorable one.

Evelyn Pipoly reported that the Holmes Avenue Hall and KSKJ are joining forces to paint and re-paper the interior parts of the hall. They are holding "A Night at the Races" on Friday, Nov. 7 at 6:30 p.m. to help raise funds for this project. Cost per ticket is \$6.00 and includes sandwiches, beer, wine and pop. Bakery donations would be greatly appreciated. If you haven't been having luck with the Lottery, come on Nov. 7 and try your hand at the horses.

HAP's annual Christmas party will be held at 1 p.m., Dec. 10th, featuring dinner and music provided by Fred Zwick; cost is \$6.

Until next month, have a Happy Halloween!

First-Class Customer Service Top Priority of Courts Clerk Turner

An Interactive Voice Response (IVR) telephone system! New employee orientation! Front-line clerk customer service skills training! Analysis of office forms to make them more customer-friendly! Revamping of office space to create greater working efficiencies! Investigation of new and innovative ways to inform the public of services available!

These are examples of the 'new attitude toward customer service' that now exist in the Cleveland Clerk of Courts office as a result of the enhancement of customer service that has been foremost in the thinking of Clerk **Earle B. Turner** since his appointment to his position early in 1996.

"My first consideration has always been for our staff to provide outstanding serv-

Earle B. Turner

ice to our customers at all times in a totally professional and efficient manner," Turner said.

"To that end, we embarked upon a 'first-ever' Clerk's office training program for our front-line customer-service representatives, executive and supervisory staff to ensure that this important commitment of mine was met," Turner continued. "Our hoped-for result is that our customers have 'positive' experience when they transact business with the Clerk's office."

Sign Letters

People sending in any article or "Letters to the Editor," please sign your letter and include your city, and especially your telephone number where you can be reached to clarify and if necessary, verify the letter.

Often, our space is limited so preference is given to our subscribers.

Krofe Sale

St. Mary's (Collinwood) Krofi Sale sponsored by the Saint Mary Altar Society will be held on Saturday, Oct. 25th in the school hall.

Venus, the second closest planet to the sun, has an estimated surface temperature of 864 degrees Fahrenheit.

A MESSAGE FROM STATE REPRESENTATIVE ED JERSE

I have known Kevin Farrell for over 25 years as a friend, classmate and fellow Euclid City Councilman. He is an outstanding public servant and an effective advocate for the citizens of Euclid. On Council, he is a mature, intelligent voice and works to find reasonable solutions to the challenges facing our city. I strongly encourage you to support Kevin Farrell for Euclid Council-At-Large, Slot B.

Ed Jerse

On November 4th, Vote for **KEVIN FARRELL** Council-At-Large, Slot B.

Paid for by Citizens for Farrell, David Luynch, Chairman, Wells Court, Euclid, Ohio 44132

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Elsie Rudman enters Wickliffe Hall of Fame

Elsie M. Desmond-Rudman was introduced by her son Bob as a loving mother and special inductee into the Wickliffe (Ohio) Community Hall of Fame at a dinner given on Saturday, September 27.

Elsie is one of Wickliffe's noted historians and was co-editor and historical editor of *Wickliffe In Action* in 1972.

Elsie was chairperson of Wickliffe's Bicentennial during 1975-1976. At this time she did embroidery handiwork, making 13 framed depictions of the Liberty Bell, 17-by-22 inches in size for public leaders including Presidents Gerald Ford and Jimmy Carter.

Some of her works have been on display at Cleveland State University Art Gallery.

Her efforts as a Camp Fire Leader, Band Boosters member, helping the mentally retarded, the Chamber of Commerce, and Civic Center, brought her awards, plus many accolades.

Unfortunately, in 1987 she slipped into a coma for nine days, but wonderfully recovered completely to fulfill yet one more desire in her heart. As a lasting tribute to the city, she compiled 20 years of pictorial research. Consequently, she published a book titled, *Wickliffe: A Pictorial History* which is a photographic tour of the city from 1817 to 1992. Originally the book contained 276 pages, but during 1997 she

updated it with 80 more pages of current pictures.

Elsie was selected from the Special Category for deserving of this prestigious and solemn recognition of her community involvement and contributions to the documentation of Wickliffe's history. She was presented a key to the city by Mayor Julie Morales, a framed Proclamation, and a Resolution by the Board of Lake County, and Lake County Commissioners honoring Elsie upon her induction into the Wickliffe Community Hall of Fame.

Elsie developed an interest in writing at the early age of 12. For a number of years she wrote for the *Nova Doba*, *Glas*, *Enakopravnost*, the *Scoop*, and *Euclid News Journal*. She worked for the old *Cleveland News* as an apprentice reporter.

In 1940 at the age of 16 she was crowned Miss Ljubljana, Queen of the Slovenian people.

At this time she was very active in various fraternal affairs such as S.D.Z., K.S.K.J., and A.F.U. She was frequently called upon to aid in promoting dances, dinner testimonials, and banquets. She considers herself very fortunate to have met many wonderful people from various regions across the country.

In 1961 the Cleveland Press declared Elsie a Champion Scrapbook compiler and today she is the proud owner of a very valu-

Bob and Elsie Rudman

able collection on John F. Kennedy.

Anyone wishing to contact Elsie can do so at

1934 Rush Rd.
Wickliffe, OH 44092
216-944-3785

Frank & Mary Beck 62nd anniversary

Frank and Mary Beck celebrate their 62nd Wedding Anniversary on Sunday, October 26th.

Family and friends wish them many more years of good health and happiness. Also celebrated were Frank's 92nd and Mary's 84th birthdays in the month of September. God bless you both.

Magician Jason in Rio de Janeiro

For those of us following the mystifying career of Slovenian magician Jason Byrne, he is now performing in Rio De Janeiro, Brazil for three weeks.

He is the grandson of Vicki Svete of Lakewood, Ohio.

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

You Can Count On Us!

We carry a full line of new
and re-conditioned
appliances.

Kenmore and Whirlpool Specialists!

Northcoast Appliance

Try us, you'll like us! 486-WASH

- Service and sales on all major appliances!
- We carry a full line of Aladdin & Coronet Carpeting.

FREE SERVICE CALL
WITH THIS AD!

706 E. 185th St.
Cleveland, Ohio 44119

Happy Halloween

ANGELA'S

Family Restaurant

Breakfast Served from 5 a.m. on...

Sundays 6 a.m. to 3:30 p.m.

Lunch and Dinner features

DELICIOUS HOME-COOKED MEALS

7121 St. Clair Avenue - Cleveland

-- 881-2342 --

-- NEW ADDITIONAL FREE PARKING --

Book About Wartime Crimes Against Fellow Slovenians

A new contribution to the history of Slovenia is now available to English readers in America. It deals primarily with the events in Slovenia during the war and immediately after, which led to the killing of thousands of anticomunist Slovenes without any trial.

The core of the book consists of four lectures presented at a historical symposium given in Tinje (Carinthia) in 1945. Speakers were John Corsellis, a member of the British Ambulance unit at the time who served as an administrative officer in the refugee camps in Austria in 1945 and '46. He presented the events which resulted in cessation of extradition of the refugees from Slovenia to the communists.

Count Tolstoy spoke of

the intrigues which led the British command to hand over thousands of refugees from former Yugoslavia to Tito and their eventual death.

Archbishop Ambrozic presented interesting observations on the religious history of Slovenians and its influence on the spiritual life of the expatriates.

Finally, Dr. Zdesar outlined the events in Slovenia between 1941 and 1945, the time of foreign occupation and domestic revolution.

The book is equipped with a map and glossary briefly outlining the geography and persons mentioned in the text. It costs \$5.00 plus postage and is available from: Uros Roessmann, 3001 Corydon Rd., Cleveland Hts., OH 44118. Telephone (216) 932-0217.

FOOT PAIN IS NOT NORMAL

FOOT & ANKLE SPECIALISTS

ACHILLES PODIATRY

- Diabetic Feet • Bunions
- Thick & Ingrown Nails
- Heal Spurs • Warts • Arch Pain
- Corns & Calluses • Hammertoes
- Children's Foot Disorders

Medicare & Most Insurance Plans Accepted

Dr. Michael Schubyn, Dr. Dennis Bobik

WEST (BROOKLYN)
4355 RIDGE ROAD
398-4059

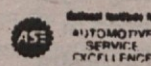
EAST (WILLOWICK)
SHOREGATE SHOPPING CTR
585-3338

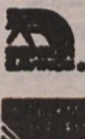
MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

American Slovenian Club of South Florida

The American Slovenian Club of South Florida met at Nob Hill Hall in Sunrise, Florida on October 5. One year ago, the weather was fierce enough to keep some members indoors. Couldn't ask for better weather this year – blue skies and I mean blue, billowy white clouds, plenty of sunshine and temperature 80+°.

Gus Gselman, our talented chef, prepared Nadevana Paprika (stuffed peppers) and mashed potatoes. What a treat! Marge and Paul Tucker and Ed Blatnik foot the bill. We appreciate their generosity. The buffet table was well rounded out with additional food contributed by the members.

Sophie Phillips and Emil Podracky were the October birthday celebrants.

A most hearty welcome is extended to Theresa Finn

(Indianapolis) and Joe Virant (Cleveland) upon joining the membership.

Nominating committee chairman, Frances Vranicar presented the slate of officers, who were duly elected. President, Ed Blatnik; Vice President, Gloria Berfield; Secretary, Marlene Valpatic; Treasurer, Paula Beavers. Installation will take place in January 1998.

It is with a heavy heart that I report the sudden death of Ann Novak. She and Dan have been married for 53 years and have 8 children and 12 grandchildren. Ann leaves a legacy of goodness, love of life, compassion for all and a willing worker. She is greatly missed.

On the sick list are Adolf Muren and Mildren Jaeger. Critically ill, Mildred is making her home with her

son in Chicago. Bless them in your gift of prayers.

The talented musicians Ed Squirlock, Jack Berfield, Emil Podracky, Joe Virant, Bob Petrick and Dan Novak had a receptive audience. There was one piano, one guitar and I don't have a count on the button boxes and keyboard accordions, but I think there were a total of five. These are accomplished artists. How Petrick can play the piano! A free concert, unmatched by anything in South Florida.

No meeting at Nob Hill Hall in Sunrise in November. The City of Sunrise is transforming it into a haunted house. Instead, our annual luncheon will be held at Gibby's on Nov. 2 at noon. Call 954-561-8270 for more information.

--Paula Beavers,
Treasurer

Thoughts About All Hallow's Eve

All Hallow's Eve, Halloween or Samhain once marked the end of grazing, when herds were collected and separated for slaughter.

For farmers, it is the time at which anything not made use of in the garden loses its life essence, and is allowed to rot.

Halloween is the original new year when the Wheel of the Year finishes: debts are paid, scores settled, funeral rites observed and the dead put to rest before the coming winter.

On this night, the veil between our world and the spirit world is negligible, and the dead may return to walk amongst us. Halloween is the night to ensure that they have been honored, fed and satisfied – and is the best time of the year for gaining other worldly insight.

*

"Our Father, who art in heaven, hallowed be Thy name." – The Lord's Prayer.

To "hallow" is to honor as holy, and is the root of the modern word "Halloween."

In ancient days, the dead were revered and venerated on All-Hallows Eve and although in modern times there have been new twists

added to this celebration, the act of hallowing is still there.

The ghosts, the souls, the spirits of those who have passed, begin to draw near as we remember. They take shape in our imaginations.

The decorations have been up for weeks. Orange lights glow around doors and are scattered on the limbs of trees that rustle now in the wind with dried leaves. Scarecrows and ghosts and goblins reside in front yards, poised near cornstalks and pumpkins.

Skeletons swing in the wind, ready to point a bony finger in reminder that death will capture us all, but it is nothing to fear. It is only a passing. We celebrate with candy and treats.

It is the night to bring to life those who have passed. It is the Samhain, All Souls Day, the Day of the Dead, Halloween. It is the time to hallow, to venerate the dead. That is why we say, "Happy Halloween."

Coming Events

Friday, Oct. 24

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 to 11:30 p.m., featuring Orca's Orchestra.

Sunday, Oct. 26

Zarja Fall Dinner, Concert at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio. Slovenian-style dinner served from 2 to 3:30; operetta begins at 4 p.m., followed by Dancing from 5:30 to 8:30 p.m. by the Ray Polanz Orchestra. For tickets at \$18 call 531-5542 or 531-8402 or 1-440-257-2540.

Sunday, Oct. 26

St. Vitus Alumni dinner in auditorium following noon Mass. Cost \$15.00. Tables of 8 available. Make reservations early.

Sunday, Oct. 26

Members of Slovenska Pristava general elections at 3 p.m.

Friday, Oct. 31

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland from 7:30 p.m. until 11:30 featuring Dan Peters Orchestra.

Saturday, Nov. 1

Glasbena Matica Concert at St. Clair Slovenian National Home. Family-style dinner at 6 p.m., concert at 8 p.m. Fred Ziwich Orchestra plays dance music. Reservations call Lori at 261-5248.

Sunday, Nov. 2

St. Mary's (Collinwood) Slovenian School brunch featuring homemade sausages (pečenice), pancakes, and eggs, served after all Sunday Masses in the school

hall. Benefits "Getting to Know Slovenia" trip next year.

Friday, Nov. 7

Collinwood Slovenian Home presents "A Night at the Races." Doors open 6:30 p.m. Admission \$6 includes sandwich, soft drinks, beer. St. Joseph KSKJ 169 will assist. Horses purchased for \$10. Call 944-5083 or 731-1175.

Saturday, Nov. 8

St. Mary's (Collinwood) Holy Name Society sponsors a Goulash Dinner at 6 p.m. in the school hall.

Sunday, Nov. 16

Fall concert, Slovenian Junior Chorus, SNPJ Circle 2, at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

Saturday, Nov. 22

Jadran Singing Society presents "Forget-Me-Not" The Conclusion, at Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Rd. Dinner from 5 - 6:30; program at 7; dancing following with Tony Fortuna Orchestra. Donation \$18.00.

Sunday, Nov. 23

St. Mary (Collinwood) Church Turkey Festival.

Thursday, Nov. 27

Tony Petkovsek's Thanksgiving Day Polka Party, beginning at 4 p.m. at Marriott Hotel 127 Public Square, Cleveland featuring Frankie Spetich, Stan Mejac, The Sidemen, Joe Fedorchak, Joey Miskulin, Roger Bright, Gary Seibert, Don Wojtila bands with all night jamming with Denny Bucar. Donation \$12.

Friday, Nov. 28

Cleveland Thanksgiving Friday Polka Party starting at 4 p.m. at Marriott Hotel, 127 Public Square featuring Frank Stanger, Harry Faint, Gary Seibert, Joey Tomsick, & Lynn Marie Rink, Jeff Pecon with Lou Trebar, Roger Bright, Gaylord Klancnik with all night jamming with Denny Bucar. Donation \$12.

-- 1998 --

Saturday, Sept. 5

Slovenian Mass honoring Bishop Baraga, 6:30 p.m. in St. Vitus Church, Cleveland. Social in auditorium will follow.

Sunday, Sept. 6

Mass honoring Bishop Frederic Baraga in St. John Cathedral in downtown Cleveland at 2 p.m., followed by banquet and annual Bishop Baraga Association meeting in Slovenian National Home, St. Clair Ave., Cleveland.

Ribnica Lodge Meets

AMLA Lodge #12, Ribnica, will hold its fall membership meeting on Sunday, October 26 at 2 p.m. at the home of President Louis Silc, 30417 Oakdale Road (off E. 305 St.) in Willowick, Ohio. Please note the change of date to one week later for this meeting.

All members are cordially invited to attend.

--Carole Czeck,
Secretary

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

461-7989 / 461-0623 5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143

486-5882

HOFFMAN T.V. SERVICE-SALES

Expert VCR, Stereo, and T.V. Repair
Fast Professional Service
Buy - Sell - Trade

MELVIN S. HOFFMAN
Owner

692 East 185 St.
Cleveland, Ohio 44119

Drive in – or Walk In

BRONKO'S Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844
Imported and Domestic Beer and Wine
Soft Drinks – Milk – Ice – Snacks

Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water –

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇐

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Owner - David Heuer

DEATH NOTICES

† Rev. Charles Wolbang

Rev. Father Charles Wolbang passed away on Friday, Oct. 10, 1997 in Philadelphia.

Father Wolbang was a member of the Slovenian Vincentian community of priests. Forty years ago he organized in Canada and the U.S. the Slovenian Catholic Mission Aid Society to help the work of Slovenian missionaries.

He was indefatigable on behalf of the missions to the very end of his life here on earth. May he rest in peace.

MILDRED R. LONCHAR

Mildred R. Lonchar, nee Ryavec, 75, a Euclid resident for 41 years, passed away on Thursday, October 16, 1997 at her residence.

Mrs. Lonchar was born in Cleveland on February 8, 1922. She was employed as an Inspector for 28 years at Parker Hannifin in Cleveland, retiring in 1984.

Mrs. Lonchar was a wonderful and devoted mother to her four daughters and family, and was a wonderful cook.

Her husband, Joseph is deceased. Survivors are her daughters: Jean (Mrs. James) Kocjan; Caroline (Mrs. James) Martucci, Jo-Anne (Mrs. Frank) DeAngelo, and Kathleen (Mrs. James) Matteo; 7 grandchildren; and 9 great-grandchildren.

Funeral was at 10:30 a.m., Monday, Oct. 20, at St. Christine Church, 840 E. 222 S., Euclid, Ohio, with Fr. Francis Sterk, officiating. Burial in All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

Contributions to Hospice of Western Reserve, 300 E. 185 St., Cleveland 44119. Brickman & Sons were in charge of arrangements.

JULIA J. SADOWSKY

Julia J. Sadowsky (nee Stos), 77, formerly of Bedford, Oh, died Sept. 27, 1997 in California.

She was the wife of George (dec.), mother of Patricia (Peter) Lupica of Hudson, OH, and Thomas of Ukiah, CA; grandmother of Julianne (Martin) Boise, Jennifer and Natalie Lupica; great-grandmother of Jacob and Peter Boise; sister of Anna Vrabec, Barbara Bertocnik, John (Jean) Stoss, and Nick (Ann) Stoss, and the following deceased: Mary Peters, Thomas and Stephen Stoss. She was also sister-in-law of Mickey and Jean Sadowsky.

In Memory

Tony Gabrenja of Cleveland, Ohio renewed his American Home subscription plus enclosed an additional \$10.00 in memory of the **Muhic Family**.

In Memory

Mrs. Phillip Mocilnikar of Mentor, Ohio, renewed her American Home subscription for another year, plus enclosed an additional \$20.00 in memory of her wonderful husband, **Phillip Mocilnikar**.

In Memory

Enclosed is a check for our subscription renewal to the American Home and also a \$20.00 donation in memory of our aunt, **Mary Stimac**.

Dave and Kathy Skrajner
Euclid, Ohio

In Memory of

Albert Ringenbach

**First Anniversary of the passing of our beloved husband and father
Died Oct. 20, 1996**

We were together in life.
Will be together in death.

Loving wife, Mildred
and daughter Linda

St. Mary's Eucharistic Devotions

During the weekend of October 25-26, St. Mary's (Collinwood) Parish will observe its annual Eucharistic Devotions.

The Blessed Sacrament will be exposed on the altar on Saturday from 8:30 a.m. to 5 p.m., and after the 5:00 p.m. Mass until 7 p.m.

Solemn Vespers, procession, and Benediction will be on Sunday, Oct. 26 at 4:30 p.m. Father Edward Holland will give the homily.

In Memory

Miss Ann S. Arko of Cleveland renewed her subscription to American Home newspaper for another year plus enclosed an additional \$20.00 in memory of **Thomas and Anna Arko**, and **Josephine Arko Marton**.

In Memory

Eleanor Godec of Wickliffe, Ohio renewed her subscription plus enclosed an additional \$10.00 in memory of her husband, **Joe Godec** on the sixth anniversary of his death in November.

Prayer to the Virgin Mary

(Never known to fail)
O most beautiful flower of Mount Carmel, fruitful vine, splendor of heaven, Blessed Mother of the Son of God, Immaculate Virgin, assist me in my necessity. O star of the sea, help me show me herein, you are my mother. O Holy Mary, Mother of God, Queen of heaven & earth, I humbly beseech thee from the bottom of my heart to succor me in my necessity. (Make request). There are none that can withstand your power, O show me herein, you are my mother. O Mary, conceived without sin, pray for us who have recourse to thee. (Say 3 times) Holy Mary, I place this cause in your hands. (Say 3 times) Thank you for your mercy to me and mine. Amen.

Say this prayer for 3 consecutive days, then you must publish & it will be granted to you. With grateful thanks, LAS 7-57.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Anton J. Ogrinc, D.D.S.
Family Dentistry/Preventive Dentistry
17 Years Experience

--Now at Two Convenient Locations--

• **MAYFIELD VILLAGE**
6551 Wilson Mills Rd., Suite 103

• **CLEVELAND**
5227 Fleet Ave.

473-4746

641-1760

**When you need an attorney —
contact our American-Slovenian**

Ronald Zele Co., LPA

Attorney at Law

Brush Building

26111 Brush Ave., Euclid, OH 44232

216-289-9500 — Fax: 216-289-6416

Call Ron for an appointment

The
Dan Cosic

FUNERAL HOME

COMPLETE FUNERAL PRE-PLANNING

**SPACIOUS LUNCHEON ROOMS AVAILABLE
FOR FAMILY USE AFTER SERVICES**

- Burials / Memorial Services
- Cremations
- Trusts Available
- Itemized Pricing
- Traditional Services
- Community Rooms Available
- Entombments

Northeast Ohio's Finest Funeral Facility

944-8400

28890 Chardon Road • Willoughby Hills

**Stop in for all your holiday beverages
and snacks!**

CAPITAL BEVERAGE

Select Beer - Wine - Champagne & Imports

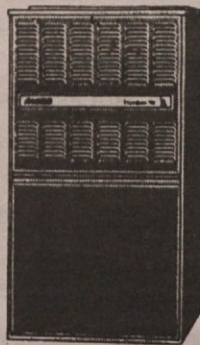
— SPECIALTY ITEMS —

(216) 361-1229 Fax (216) 361-1229

SHARON K. Manager

6104 St. Clair Ave., Cleveland 44103

**Make the
gas company
wonder if
you've moved.**

Our Freedom 90 gas furnace is one of the most efficient you can buy. Over 90% efficient - compared to around 65% for most older furnaces. You can shrink your monthly gas bill to a fraction of its former self. And enjoy greater peace of mind, thanks to the Freedom 90's lifetime limited warranty. So see your American-Standard dealer about the Freedom 90, and give your neighborhood meter reader something to wonder about.

**AMERICAN
STANDARD**
Built To A Higher Standard.

GORJANC™
HEATING & COOLING
A Name For All Seasons™

944-9444
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the
Slovenian Community."

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

The French in Slovenia, and Napoleon's Illyrian Provinces

(Continued from last week)

By DAVORIN VUGA

Certainly, France's military, economic, and cultural interests compared to the interests of Illyria and other occupied territories were paramount, but we must stress that the Illyrian Provinces were completely independent of the Italian Kingdom, with the exception of individual rights in the Istrian salt works and forests. Briefly, the French administrative units were the provinces with intendants, districts with subdelegates, and communes with mayors.

An effective administration logically advanced the economic power of the new state through agriculture, mining, industry, and river and sea navigation. Simultaneously, it supervised the postal system and special Illyrian customs tariffs. They prosecuted smugglers of English and Austrian goods and severely punished any resistance to the military order (there were cases of brutal dealings with brigands in Carniola, particularly in Črni graben). For the better distribution of official decisions and decrees to the citizens, the *Le Télégraphe Officiel* newspaper was introduced in Ljubljana.

Very Positive Cultural Impact

For the Slovenes, the cultural side of the French occupation was perhaps the most important. In addition to the reform of education that foresaw twenty-five secondary schools for all of Illyria (nine of these in Slovene ethnic territory), the most important policy for the Slovene national revival was the use of local languages, including Slovene, in primary schools and to some extent in secondary schools; of course, lessons in the two central schools (in Ljubljana and Zadar) were exclusively in French.

Because lessons in Slovene required the introduction of Slovene textbooks that until then were generally non-existent, this demanding task was diligently undertaken by the poet and national awakener Valentin Vodnik: in a very short time, he wrote all the most necessary school books, including *Pismenost* (Literacy) in which he wrote a momentous introduction and simultaneously published a thanksgiving ode in honor of Napoleon.

For the introduction to his grammar book, Vodnik prepared a statement in German regarding the future role of the two South Slavic languages in Illyria, Carniolan (Slovene) and Croatian. His central idea

was that neither language should have precedence over the other: Education and greater contact would help bring the two communities closer and then nature itself would eventually create a common language.

Because Vodnik further demanded that official statutes for the Slavic-speaking Illyrians be published separately for the Carniolan and Croatian halves of Illyria and edited so that the simple folk in the entire Slavic part of the country could understand them, Croats even today count this Slovene poet among the "fathers of Illyrism." That a street in Zagreb was named after Valentin Vodnik is no surprise, and even today it somehow binds the two neighboring nations to tolerance and coexistence.

And an insight from Vodnik

that the French political and cultural presence helped refine: "Language is a mirror of national character; language is the sum of ideas of progress of the best spirits of the nation."

The promising future of Napoleon's Illyrian Provinces vanished in the autumn of 1813 as a result of the French defeat in the renowned three-day "Battle of the Nations" at Leipzig. The French hastily withdrew from Slovene territory, and in the course of their retreat, a minor skirmish occurred northeast of Ljubljana between Mengeš and Trzin: the remains of one of Napoleon's fallen grenadiers, an unknown soldier, lie below the Illyrian Column in front of the Križanke complex in Ljubljana.

Ona Je Ena Od Nas!

Vote for Beverly VALENCIC

For Council At Large
City of Euclid, Slot C

"I Need Your Support!"
- Please vote for me,
Beverly Valencic

Paid for by the Beverly Valencic for Council at Large Committee,
Steve Valencic, Treasurer, 54 E. 226th St. Euclid, Ohio 44123

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR

YANESH BROS.

CONSTRUCTION CO., INC.

William S. (Bill) Yanesh

EAST

29013 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OHIO 44092
943-2020
943-2026

WEST

12205 SOBIESKI ROAD
CLEVELAND, OHIO 44135
941-5010
941-3358

Lavrisha on WKTX

Paul Lavrisha can be heard on WKTX Radio AM 830 on your dial.

He broadcasts on Sundays from 11:30 a.m. until 12:30 p.m. His program is called "Slovenia."

Paul can be reached at (216) 391-7225. His address is Lavrisha Construction, 6507 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103.

WKTX Radio serves Cortland, Warren, Youngstown, Cleveland, Akron, Canton, Northeast Ohio and Western Pa.

SIMS BROS. BUICK, INC.

21601 Euclid Ave.

481-8800

SIMS CHRYSLER PLYMOUTH, INC.

20941 Euclid Ave.

692-3900

Apple Cinnamon Tart

- 1 ½ c. oats – quick cooking
- 1 tbsp. cinnamon
- ½ tsp. cinnamon
- ¾ c. apple juice
- 2 large apples – peeled/sliced thin
- 1 tsp. lemon juice
- 1/3 c. water – cold
- 1 pkg. gelatin – unflavored
- 2 c. non-fat yogurt
- ¼ c. honey
- ½ tsp. almond extract

Preheat oven at 350°. Prepare a pie plate with cooking spray. In a small bowl, combine oats and 1 tablespoon cinnamon. Toss with ¼ apple juice. Press onto bottom of pie plate. Bake 5 minutes or until set. Cool.

In a mixing bowl, toss apple slices with lemon juice; arrange on cooled crust in pan and set aside. In a small saucepan, combine water and remaining ½ cup apple juice. Sprinkle gelatin over water; let stand 3 minutes to soften. Cook and stir over medium heat until gelatin is completely dissolved; remove from heat. Add yogurt, honey, ½ teaspoon cinnamon and almond extract; blend well. Pour mixture in crust. Chill several hours or overnight.

Pumpkin Chiffon Pudding

- ¼ cup water
- 1 teaspoon unflavored gelatin
- 2/3 cup canned pumpkin
- ½ cup evaporated skim milk
- 2 tablespoons powdered sweetener
- ½ teaspoon pumpkin pie spice
- ½ cup frozen whipped non-dairy topping

In a small saucepan combine water and gelatin. Let stand for 5 min. Cook and stir over low heat until gelatin dissolves.

Transfer to a medium mixing bowl. Stir in pumpkin, milk, and pumpkin pie spice. Chill until partially set (the consistency of unbeaten egg whites). Fold in whipped topping. Spoon into individual dessert dishes. Chill for 1 to 3 hours or until firm. Makes 4 servings.

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing,
Electrical Supplies, Garden Supplies.
—Screens and Storms Repaired—

809 E. 222nd St.

Euclid, Ohio 44123

731-7070

VESTI IZ SLOVENIJE

Predsedniških kandidatov še in še — Dva iz pomladnega trojčka — Kučan še prednjači Odločitvi Ustavnega sodišča glede volitev

Poskusi, da bi tri tkim. »pomladne« stranke (SLS, SDS, SKD) soglašale glede skupnega predsedniškega kandidata zoper Milana Kučana na volitvah, ki bodo 23. novembra, še niso rodile uspeha in, kot kaže, tudi ne bodo. Včerajšnje Delo poroča, da bosta stranki SDS in SKD vendarle podprli na volitvah dr. Jožeta Bernika, predsednika Svetovnega slovenskega kongresa, SLS bo vztrajala pri rektorju mariborske univerze dr. Ludvika Toplaka. Če bi na volitvah eden teh, dr. Bernik ali dr. Toplak, dobil dovolj glasov, da bo moral splošno priznani favorit Milan Kučan na drugi krog volitev, bi vse tri pomladne stranke tega kandidata skupno podprle. Ni pa izključena možnost, da bo Milan Kučan že 23. novembra prejel absolutno večino vseh oddanih glasov, s tem bi pa bil izvoljen za predsednika Slovenije še za pa bil izvoljen za predsednika Slovenije še za nadaljnjih pet let. To je največ, dve zaporedni mandati dobi, kar dopušča slovenska ustava.

Možno komplikacijo za kandidaturu dr. Jožeta Bernika je povzročil predsednik Liberalne stranke in kranjski župan Vitomir Gros. Gros trdi, da je predsednik Republike Slovenije in poveljnik njene vojske lahko le njen državljani, po Grosu je pa dr. Bernik državljani ZDA. Dejstvo je seveda, da ima dr. Bernik dvojno državljanstvo in je tako tudi državljani Slovenije, to pa Grosa ne moti. Dejal je: »Če bo dr. Bernik izvoljen za predsednika Republike Slovenije, morajo biti jasne njegove morebitne obveznosti do tuje države« (mišljene so ZDA). Poročilu v ljubljanskem Dnevniku pravi, da so v SDS, ki dr. Bernikovo kandidaturu podpirajo, zagotovili, da je dr. Bernik res dvojni državljani, pri SKD pa, da je dr. Bernik, »v kolikor bi bilo to potrebno, pripravljen ameriškemu državljanstvu tudi odreči«.

Ta teden se je tudi Liberalna demokracija odločila glede svojega predsedniškega kandidata. Ta bo dr. Bogomir Kovač, njegova kandidatura pa je, kot kaže, predvsem formalnost. Svojo kandidaturu je v zadnjem tednu napovedal tudi mag. Marjan Cerar, direktor ljubljanske Belinke. Čeprav izhaja iz vrst LDS se predstavlja kot neodvisni kandidat.

Na prihajajoče predsedniške volitve je poseglo tudi Ustavno sodišče, ki je v torek izročilo Republiki volilni komisiji odločbo, da mora pri ugotavljanju izida glasovanja slovenskih izseljencev, ki živijo v tujini, upoštevati vse glasove po pošti, ki bodo prispeli najpozneje pet dni po dnevu glasovanja do 12. ure. Po zdaj veljavni ureditvi, poroča včerajšnje Delo, so veljale le glasovnice, ki so prispale na RVK dan po volitvah.

Uslugo za to odločitev imajo SKD, ki so vložili pobudo, da je treba rok za glasovanje iz tujine podaljšati. Tako naj bi bo navedbah SKD na zadnjih državnoborskih volitvah, te so pač bile 8. novembra lani, 5.000 državljanov s stalnim prebivališčem v tujini vložilo zahtevek za vpis v posebni volilni imenik, vendar je od teh le 3.000 glasovnic prišlo v zakonskem roku, preostale pa naj bi zaradi kratkega roka prispale prepozno. Ustavni sodniki so soglašali, da je treba rok za glasovanje iz tujine podaljšati.

Dalje, Ustavno sodišče je z isto odločbo naložilo RVK, da mora morebitni drugi krog volitev (v slučaju pač, da bi Kučan ne dobil 23. novembra absolutne večine) razpisati za nedeljo, 14. december. To bo pa le devet dni, preden poteče mandat sedanjemu predsedniku Milanu Kučanu.

Zdaj že skoraj brez vizumov za pot v ZDA

Od 20. oktobra, tako poroča torkovo Delo, slovenski državljani ne potrebujejo več vizuma za turistično ali poslovno potovanje v ZDA, če je krajše od treh mesecev. Tako se je izpolnila nedavna napoved predsednika ZDA Billa Clintona takšne olajšave. V nekaterih primerih bo pa vendarle treba še naprej poskrbeti za vizum tudi pred potovanjem v ZDA. V glavnem to velja za tiste slovenske državljane, ki bi v ZDA radi študirali ali se zaposlili oziroma preživeli več kot 90 dni.

Tudi v prihodnje se pa bodo priskrbeli vizum diplomati ali funkcionarji na službenem potovanju, medtem ko nekateri že po ameriški zakonodaji nimajo vstopa v ZDA — gre za ljudi z nekaterimi nalezljivimi boleznimi, s kriminalno preteklostjo, pa tudi za tiste, ki so jih že kdaj izgnali iz ZDA. Zanje namreč še naprej velja, da lahko prosijo zgolj za tkim. posebni omejeni vizum, vendar ne v okviru sedanjih olajšav.

Tristrankarska vladna koalicija je pričela z delom na proračunu za leto 1998. Osnutek proračuna je v rokah poslancev državnega zbora, kjer ga obravnavajo razni odbori oz. komisije. Tako je na primer komisija DZ za evropske države sprejela sklep, v katerem je komisiji DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu priporočila, naj sprejme amandma o povečanju sredstev za delovanje Urada za Slovence po svetu in v zamejstvu. Ta urad sedaj vodi Mihaela Logar, ki bo pa v drugem tednu novembra na obisku med rojaki v Združenih državah.

Iz Clevelanda in okolice

Martinovanje to soboto—

Informacije in vstopnice za martinovanje Štajerskega in prekmurskega kluba to soboto zvečer dobite, če pokličete 731-5826 oz. 261-5277. Kraj je SND na St. Clairju, pričetek ob 6.30 zv., igral bo Stan Mejač orkester. Lepo vabljeni.

Prodaja peciva—

Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete vabi to soboto dopoldne na prodajo peciva, ki bo v šolski dvorani.

Občni zbor—

Člani Kluba upokojencev Slovenske pristave so vabljeni na sestanek in občni zbor kluba, ki bo v sredo, 29. oktobra, ob 1.30 popoldne, na SP. Kdor le more, naj pride že zgodaj dopoldne, kajti bodo člani pograbili listje na SP.

Premiul v Sloveniji—

Prejeto je bilo žalostno sporočilo iz Slovenije, da je umrl Srečko Ussai (43), sin Rafaele in pok. Felixa Ussai, može Marije in oče Anje in Katje ter brat Marije. V Clevelandu zapušča brata Miha in Edija Ussai. Pogreb je bil v sredo, 22. oktobra, v Ljubnem na Gorenjskem. Naj počiva v miru!

Novi grobovi

Steffie A. Zdesar

Dne 21. oktobra je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 79 let stara Steffie A. Zdesar roj. Tumbry, vdova po Ignatiusu (Jimmy), mati Kathleen in Jamesa, 4-krat stara mati in 3-krat prastara mati, zaposlena kot natakara, med drugim pri Sea Cove Diner in Donna's Restaurant, do svoje upokojitve l. 1988. Pogreb bo v oskrbi Želetovega zavoda na E. 152 St. v soboto zj. ob 8.45, v cerkev sv. Viljema ob 9.30, od tam pa na Vernih duš pokopališče. Ure kropjenja bodo jutri, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 6. do 9.

Mary Streck

Umrla je 85 let stara Mary Streck, rojena Smole, vdova po Johnu, mati Johna, Williama in Therese Mislak, 2-krat stara mati, 1-krat prastara mati, sestra Rose Sodnikar, Franka, Valentine-a ter že pok. Angele Kofol in Josepha. Pogreb je bil 22. oktobra s sv. mašo v cerkvi Brezmadežnega spočetja in pokopom na Kalvarije pokopališču.

Lucille Babnik

Dne 19. oktobra je umrla Lucille Babnik, rojena Kozuh, vdova po Josephu, mati Richarda in Josepha, 8-krat stara mati, 10-krat prastara mati, sestra že. pok. Allie Perusek. Pogreb je bil 21. oktobra.

(dalje na str. 15)

Prehod na »zimski« čas—

V noči od sobote na nedeljo bo prenehal tkim. »poletni« čas. Predno greste v soboto spat, pomaknite kazalce na vaše ure za eno uro NAZAJ.

Volitve odbora za l. 1998—

To nedeljo so vsi člani Slovenske pristave vabljeni na občni zbor in na volitve pristavskega odbora. Te volitve bodo ob 3h pop., če tisti čas ne bo prisotna vsaj polovica članstva, bodo volitve ob 3.30.

Darovi—

Odbor Slomškovega krožka se lepo zahvaljuje Kmetičevim za dar \$50 in Neimenovani za dar \$30, v spomin na pok. Jožeta Senk. »Naj Vam Bog in naš svetniški kandidat bogato povrne.« Odbor

Popravek—

V pretekli teden objavljenem dopisu o knjigi »Pričevanja—Testimony« se je vrinila pomota pri telefonski številki, na kateri knjigo lahko naročite. Celoten naslov in tel. št. je: Dr. Uroš Roessmann 3001 Corydon Rd., Cleveland Hts., OH 44118 Tel. št. — (216) 932-0217 Knjiga stane \$5, po pošti dodajte še \$2. Dopis ta teden v angleškem delu.

Belokranjci vabijo—

Tradicionalno martinovanje Belokranjskega kluba bo v soboto, 8. novembra, v SND na St. Clairju. Preskrbite vstopnice pri odbornikih kluba.

Zbor iz Slovenije—

Slovenski ameriški svet že danes vabi na koncert zbora Vasovalcev, ki bo v petek, 14. novembra, v šolski dvorani pri Mariji Vnebovzeti v Clevelandu s pričetkom ob 7h zv. Zbor je doma iz Ljubljane-Vič. Več o zboru najdete na Internetu in sicer na naslovu:

<http://www.vasovalci-pz.si>

Priznanje—

Preteklo soboto zvečer je bila Anna Mae Mannion, I. podpredsednica Ameriške dobrodelne zveze, izbrana za »fraternalistko leta« na letnem zborovanju Ohijskega bratskega kongresa. Svoje enoletno predsednikovanje te organizacije pa je zaključil Joseph Hovevar, II. podpredsednik KSKJ. Dopis v angl. delu.

Spominski darovi—

Ga. Margaret Rebol, Euclid, O., je darovala \$25 v podporo našemu listu, v spomin na pok. moža Mariona.

Ga. Ivanka Košir, Cleveland, O., je darovala \$20 v isti namen, v spomin pok. moža Janeza.

Ga. Štefka Zidar je prav tako poklonila \$20, v spomin na moža Williama.

Vsem darovalkam naše najlepša hvala za podporo.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave, Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 42 Thursday, October 23, 1997

FRANCI PETRIČ

Sposojeni komentar

Koga je strah?

Za god nadškofa Franca Rodeta, 4. oktobra, je že navsezgodaj s »prijaznim« darilom na naslovnici v sobotni številki poskrbel »samostojen časnik za samostojno Slovenijo«. Objavil je rezultate telefonske ankete, v kateri so 30. septembra in 1. oktobra spraševali »naključno izbrane« telefonske naročnike o »njihovem odnosu do rimskokatoliške Cerkve v Sloveniji« in zraven objavili ilustrativni grafikon o odnosu Slovencev do nadškofov dr. Suštarja in dr. Rodeta. Težnja, ki jo katoliški časnikarji že nekaj časa opazujemo pri nekaterih naših stanovskih kolegih v laičnih časopisih, je v objavi ankete dobila dokončno potrditev: od prvega javnega nastopa dr. Rodeta (za TV Slovenijo v Rimu ob objavi imenovanja) si pomemben in vpliven del časnikarske srenje prizadeva pred slovensko javnostjo očrtni novega nadškofa, katerega jasna in prodorna stališča jih motijo, jim zbuja nelagodje, nekatere celo spravljajo v jezo. Najprej so poskusili z objavo t.i. duhovniške afere in njenim pretiranim pomenom za moralni ugled Cerkve, nato so se razpisali ob brezjanski izjavi o splavu v slovenski ustavi in nadškofa razglasili za »bolj papeškega od papeža«. Zdaj pa so za to, da bi diskreditirali nadškofa Rodeta, izrabili osebnost nadškofa dr. Alojzija Suštarja, moža, ki je skoraj dvajset let navzoč v slovenski javnosti in ima zaradi nekaterih odločilnih trenutkov v naši preteklosti izjemne zasluge in ugled.

Vsak resen in pošten človek si bo ob tej anketi najprej postavil eno samo vprašanje. Koga naj nagovarjajo objave take ankete? Neverne? Ne, ti so oddaljeni, nimajo stališča ali pa se ne menijo za ljudi in dogajanja v Cerkvi. Če pa se že, potem je že vnaprej jasno, da bodo njihova stališča odklonilna ter zato njim taki rezultati ne bodo povedali nič bistveno novega. Jasno je torej, da je objava namenjena vernim. Slovenskim kristjanom, ki so ob nadškofovih izjavah opogumljeni, da se brez strahu soočajo z nasprotovanjem veri in Cerkvi v javnem življenju. Zdi se, da je nekatere ob kristalno jasnih besedah nadškofa Rodeta, ki temeljijo v cerkvenem učiteljstvu in v Svetem pismu ter s sodobno govorico nagovarjajo današnjega slovenskega kristjana, strah. Strah pred tem, da bi slovenski kristjan, ki so ga pol stoletja zatirali, ustrahovali in zapostavljali, dejavno vstopil v javno življenje in s svojim glasom vplival na razvoj dogodkov v naši družbi. Zato tudi take reakcije, ki so velikokrat za pametne ljudi nerazumljive pa tudi težko sprejemljive. Kako moremo razumeti skorajda histerična pisanja sicer prodornih časnikarskih peres ob romanju kipa fatimske Marije po slovenskih župnijah, romanju, ki ga razglašajo kar za križarsko vojno? Strah ima velike oči, zato se boje molivcev rožnega venca ob kipu, ki že 50 let roma po državah sveta ...

Cemu objavljanje takih prispevkov, je drugi vprašanje, ki se nam zastavlja. Odgovor dajejo »raziskovalci« že v anketi, saj »servirajo« vprašanim odgovore, ki se glasijo: »zaradi vključevanja — vmešavanja Cerkve v politiko«, zaradi neprimernega vedenja cerkvenih dostojanstvenikov, ... Ali je boj proti splavu vmešavanje v politiko? Ali je to zahteva, da imajo verni učenci v šoli možnost obveznega izbirnega predmeta o verstvih? Kdo vidi v maši, pridigi in delitvi zakramentov, v blagoslovih »neprimerno vedenje cerkvenih dostojanstvenikov«? Nekateri bi vsekakor radi dokazali, da Cerkev z nastopom nadškofa Rodeta izgublja ugled,

Pogreb g. Jožeta Cvelbarja

CLEVELAND, O. - G. Ivan Lavrih je v prejšnji številki Ameriške domovine lepo opisal življenjsko pot g. Jožeta Cvelbarja. Večkrat je prišel g. Cvelbar tudi v Cleveland na pomoč, ali k Sv. Vidu ali k Mariji Vnebovzeti, to še posebno za večje praznike. Tudi k Lurški Mariji na Chardon Rd. je prišel. Tam je imel mašo za pobite domobrnce, kjer je s kleno besedo pridigal o izdajalčevi zaroti proti slovenskemu narodu.

Velikokrat smo brali njegove dopise v Ameriški domovini, o trpljenju naroda na slovenski zemlji, kjer so naredili raj le za peščico izbrancev, obljubljali pa so raj vsem. Izrinili so Boga iz šol, povsod, kjer so mogli, so teptali vero. Lepo nas je prosil, naj veliko molimo za naš narod, da ga Bog ohrani. Bil je vesele vsake novice, ki je dajala upanje, da se narod spreobrne. Zdaj je uti-

hnil ta Jeremija, odšel je po plačilo k Najvišjemu za svoje vdano življenje po veri.

Na soboto zgodaj jutraj, 11. oktobra, smo se podali na pogreb, da se g. Cvelbarju še enkrat zahvalimo za vse njegovo pričevanje o božjem življenju. Po dobri dveurni vožnji, smo prispeli v njegovo farno cerkev sv. Barbare v Bridgevillu, Pa., kjer je že ležal v krsti in nas čakal. Pokropili smo ga, vsak zase molil za pokoj njegove duše.

Pittsburški škof prevz. Donald Wuerl, je imel pogrebno sv. mašo, pridigal pa je svetovidski župnik g. Jože Božnar. Lepo je opisal pokojnikovo življenje, njegovo trdo pot, ko je dvakrat ušel smrti. Prvič se je umaknil pred partizani, drugič pa ponoči skočil iz gorečega župnišča. Zdaj pa je prišla njegova vrsta in je odšel.

Sv. maši je prisostvovalo kakih štirideset duhovnikov,

Pristavski upokojenci poročajo...

CLEVELAND, O. — Tako lepe jeseni že dolgo nismo imeli. Nedelja, 5. oktobra, je bila pa še posebno lep dan. Listje na drevju je žarelo v vsemogočih barvah. Že opoldne so začeli prihajati prvi gostje na naše koline in vrsta pred kuhinjo se ni nič pretrgala do pol štirih popoldne. Veseli nas, da so bili vsi zadovoljni, tako s postrežbo, kot z dobrimi klobasami. Kuhinjo je spretno kot vedno vodila ga. Julka Zalar, klobase smo pa naredili pod vodstvom Vinkota Vrhovnik s kar lepim številom pomočnikov. Naše pridne članice so spekle vse pecivo.

Vsem članom in članicam našega kluba, ki so pripomogli k lepemu uspehu, pristrčna hvala. Hvala tudi g. Rudiju Knezu, da je vodil pete litanije pri spominski kapelici na Orlovem vrhu. Zahvalili smo se Materi božji za tako lep uspeh pri našem klubu vseh teh deset let, kar naš klub obstoja. Zahvaljujemo se še posebno Slovenski radijski družini za tako lepo oglaševanje naših kolin, kakor tudi Ameriški domovini in Dušanu Maršiču. Vsem, ki ste prišli na naše koline v tako lepem številu, iskren »boglonaj«! Predvsem pa hvala Bogu za tako lep dan.

V sredo, 29. oktobra, bomo imeli na Pristavi občni zbor našega kluba. Odbor bo dal račun za preteklo leto. Imeli smo 10 sestankov, božičnico, piknik, koline ter tri lepe izlete: v West Virginijo, v Marquette, Michigan, na Baragove dneve, in v New York k Žakljevim. Ga. Katka Žakelj je poslala za vsakega izletnika skupno sliko. Pristrčna ji hvala.

Naš klub ima 161 članov; šest jih je od lanskega občnega zbora umrlo: Vili Zadar, Paula Adamič, Miro Celestina, Frank Cenkar, Janez Pičman in Milan Dovič. Bog jim daj večni mir in pokoj. Tudi nam so že šteti dnevi; le dobra dela, medsebojno prijateljstvo in vzajemnost so nam zagotovilo za srečno smrt.

Lepo bi bilo, da bi vsi člani kluba prišli na občni zbor v sredo, 29. oktobra, ob 1.30 popoldne. Kdor le more, naj pride že zgodaj dopoldne, da bomo pograbili listje. Na svidenje.

Za odbor: F.U.

da je zastarela in predvsem, da se vtika v politiko, ki je že sama po sebi »nekaj slabega«.

Da verni ljudje ne mislimo tako, kakor trdijo ti »raziskovalci«, nas potrjujejo množice na različnih romarskih shodih, župnijskih slovesnostih, duhovnih vajah in obnovah (malo je dežel na svetu, kjer bi bilo npr. v počitnicah toliko priložnosti za duhovno poglobljanje v veri, kakor jih imamo že nekaj let pri nas in vsako leto je povpraševanje večje od ponudbe) ter drugih prireditvah, kjer se zbere mlado in staro. Verni ljudje ob Cerkvi čutijo jasnost, gotovost, predvsem pa občutek, da je njihova. Ta občutek je treba izničiti — od tod taka »statistična« prepričevanja.

Čas bo naredil svoje. Spomnimo se političnega barometra, kamor so kar nekaj časa taisti »časopisni statistiki« postavljali tudi nadškofa Suštarja in mu vedno dajali mesto v drugi polovici ali pri repu, da bi dokazali, kako ni upoštevan in cenjen. Ko so uvideli, da taka merjenja škodijo bolj njim kakor slovenskim kristjanom, so prenehali. Tako smo prepričani, da bo tudi s telefonskimi raziskavami, kakršno so si privoščili zdaj. Nekdo nam je v telefonskem klicu predlagal, naj bi si tudi pri Družini privoščili podoben »anketni štos«. Postavili bi se pred slovenske cerkve v nedeljo po maši in delali raziskave, ki bi zanesljivo pokazale drugače rezultate in mnenja. Z raziskavami je pač vedno tako, da dajo želene rezultate, samo prav je treba vse skupaj zastaviti. Se še spomnite anket iz časov enoumja? Najbrž so jim botrovali isti učitelji.

Družina, 12. okt. 1997

tako iz starostnega doma, kot tudi iz okoliških župnij. Na koncu so mu ti zapeli po latinsko Salva Regina. Po sv. obhajilu pa se je mladi faran zahvalil za dobro vzgojo, ki jo je prejel pri ministrantih pod njegovim vodstvom.

Po maši smo odšli kar peš na pokopališče, ki se razprostira malo nad cerkvijo. Ko so vse molitve odmolili v angleščini, smo še mi znanci iz Clevelanda pristopili in zmolili trikrat Oče naš, Zdrava Marija in Čast bodi v slovenščini, nato pa še zapeli Je angel Gospodov oznanil Mariji, vse kitice. Bilo je tudi nekaj navdušenih fotografov, da smo se slikali pri grobu s krsto vred, in pri križu, katerega je dal postaviti g. Cvelbar in se daleč vidi.

Povabili so nas še na okrepcilo, potem pa smo se podali na pot proti domu, veseli, da smo se oddolžili temu velike-mu rojaku, ki ni molčal nad krivicami, pač pa jih razgaljal z vso vestnostjo. Bog mu bodi plačnik za njegovo zvestobo, je želja nas vseh! Lavriševa

Zahvala in vabilo

CLEVELAND, O. - Kosilo Oltarnega društva fare Marije Vnebovzete je prav lepo uspelo. Po dobro zasedeni sv. maši ob deseti uri, je kar precej udeležencev odšlo v šolsko dvorano, ki se je hitro napolnila. Kasneje so prišli od pol enajste sv. maše pri Sv. Vidu še pevci od zbora Fantje na vasi ter obiskovalci iz Chicaga, New Yorka, Fairfielda in Toronta.

Lepo okrašene mize v jesenski barvi so nas presenetile, prav tako hitra postrežba s topljo in okusno hrano. Hvala za vso skrb in delo naši kuharici Julki Zalar ter njenim pomočnicam. Hvala vsem pripravljanju dvorane, strežbi in čiščenju na koncu kosila. Veliko je bilo delavk, pa tudi možje so pristopili na pomoč. Vsem iskren Bog povrni!

Hvala cvetličarju Jimmyju Slapniku za darovano cvetje in zelenje, ki je krasilo mize. Hvala Ameriški domovini za vse objavljeni v zvezi z našim kosilom, prav tako Radijski družini za vsa vabila po radijskih valovih.

Hvala vam vsem, ki ste se odzvali našemu vabilu in prišli na kosilo.

Vabljeni ste naše članice, da si vzamete čas in pridete počastiti Jezusa v najsvetejšem zakramentu, ki se bo častil to soboto, 25., in to nedeljo, 26. oktobra v naši cerkvi. Sv. uro bomo molile to nedeljo popoldne od pol štirih do pol petih (3.30 - 4.30), nato bo zaljuček ob pol peti uri (4.30).

Naslednja nedelja, 2. novembra, bo zopet prva nedelja v mesecu, in ste iskreno vabljeni, da se udeležite maše ob 10. uri dop., popoldne ob pol dveh bo ura molitve, nato pa molitve za vse naše članice, ki so od lanskega praznika Vseh svetnikov odšle v večnost. Pridite, da se jih spomnimo in pomolimo za pokoj njihovih duš.

Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti

Dr. Stanetu Sušteršiču za 75-letnico

CLEVELAND, O. — Pevski zbor Korotan izreka dr. Stanetu Sušteršiču ob njegovi 75-letnici iskrene čestitke. Z njimi poklanja jo Korotanci slavljencu, svojemu prvemu predsedniku, ki jim je ostal naklonjen vse do današnjih dni, naslednji šopek, ki mu ga je povezal njegov dolgoletni prijatelj.

Prijatelji Tvoji našli smo let
desetkrat kar sedem in povrh še pet.

Veš, zate, predragi, to ni še starost,
spričuje nam samo življenjsko močrost
in vsem, ki cenimo Te, prinaša radost,
saj še vedno si delaven, bister in zdrav.
Bog daj, da še dolgo tak bi ostal!

Cenimo vsi Tvojo lepoto duhá,
vedrino, ljubezen, gorečnost srcá,
ko vsem preizkušnjam, Stane, navkljub
bil vsem si nam brat in goreč rodoljub,
ko duša je Tvoja vesela

nenehno snovala in zvrševala
za brate in sestre dobra le dela!

Vreden imena kristjana,
pevec, predsednik si bil Korotána,
za slovensko državo bil si ves vnet,
ko še marsikdo skušal jo je zatret,
po zračnih valovih zvenel je Tvoj glas
v domove slovenske še med Alpe in Kras.

Ce politikom prav je ali jim ni,
Ti naš veleposlanik v prestolnici si!
Koliko uslug in koliko poti
napravil, naš Stane, vdano si Ti.
Sam Bog Te stoterim v pomoč je poslal,
ko zvest samemu sebi si se žrtvoval!

Hvala Ti, Stane, ljubi naš brat,
hvala od vseh Ti stokrat, tisočkrat!

Hvala za žrtve, delo in vzgled!
Bog Te ohranjaj mnogo še let!

Marija iz Brezij, Mati presveta,
naj sprosi Ti zdravja, veselja in sreče

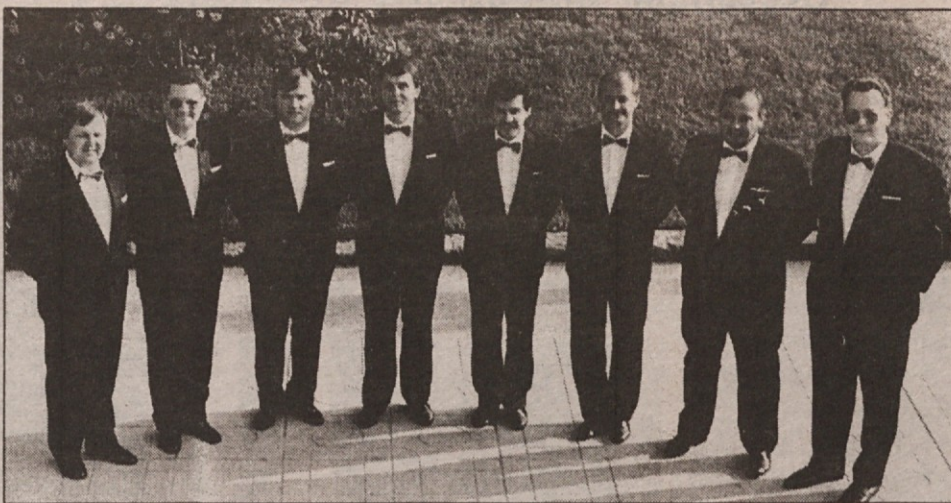
na mnoga še blagoslovljena leta!

TVOJI HVALEŽNI PRIJATELJI

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Petindvajset let Ljubljanskega okteta

ZVESTOBA SLOVENSKI PESMI

Ljubljana — Ljubljanski oktet je s slavnostnim koncertom 11. oktobra v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani proslavil petindvajsetnico nepretrganega delovanja. Jubilej pevcov srednje generacije, ki so se skupaj »vzeli« kot člani APZ Tone Tomšič v obdobju dirigenta Marka Muniha, je dokaz svojevrstne zvestobe slovenski pesmi in vztrajanja na domačih in tujih koncertnih odrih z vsakovrstnimi programi; doslej že z okoli 300 skladbami, devetimi kasetami, štirimi LP in tremi CD ploščami.

Na srečanju s predstavniki Ljubljanskega okteta smo slišali vrsto pohval, a tudi kritičnih besed, zlasti glede statusa znotraj ZKOS in počasnega upadanja zanimanja za oktetovsko in zborovsko petje v Sloveniji, kljub mnogim vrhunskim dosežkom doma in še bolj na tujem. Kot je povedal predsednik okteta **Boris Bobek**, bodo na koncert prišli nekateri organizatorji njihovih preteklih turnej po ZDA in Španiji ter prihodnjih po Veliki Britaniji in Irski (ter znova v Španiji), kar pomeni, da je zanimanje na tujem za njihove nastope nezmanjšano. Posebno pa je poudaril ogromen repertoar, ki ga je oktet naštudiral v 25 letih, in prve izvedbe domačih del.

Umetniški vodja **Igor Svara** (ki je prišel k oktetu leta 1982; pred njim sta oktet vodila **Uroš Lajovic** in **Tomaž Faganel**) je med skladbami, napisanimi prav za Ljubljanski oktet, omenil v njegovem obdobju vodenja kar 29 del, sicer pa je bilo prvih izvedb še precej več. Za jubilejni koncert pa so se odločili za nekoliko »lažji« in popularnejši program, tako da smo v prvem delu poslušali reprezentančne skladbe iz svetovne zborovske literature od Gallusa, di Lassa in da Victorie prek Haydna, Schumanna, Schuberta do Saint-Saënsa in Dvoraka (ob spremljavi klavirja dvo- in štiriročno). Ves drugi del pa so oktetovci prepevali priljubljene ljubezenske, piske in domoljubne slovenske pesmi. Pri Helidonu napovedujejo ponatis zgodnejših posnetkov na dveh zgoščenkah, sicer pa izide še CD njihovega koncerta z mašo.

Marijan Zlobec
Delo, 8. oktobra 1997

Število prebivalcev Slovenije se manjša

Ljubljana — Število prebivalcev Slovenije je ob koncu leta 1996 resda nekaj manjše, kot ob koncu leta 1995, vendar ne gre za prav veliko zmanjšanje, saj znaša le 3.277 oseb. Slovenija je bila ob koncu leta 1996 1.986.989 prebivalcev.

Večina zmanjšanja gre na račun zmanjšanja števila beguncev iz Bosne, ki jih je za 10.514 manj kot konec leta 1995, tako da jih je sedaj le še 8.356.

Zato pa se je precej povečalo število tujih državljanov z začasnim prebivališčem v Sloveniji in sicer od 26.146 na 31.436 oseb, to je za 5.290 oseb več kot leta 1995. Prav tako se je nekoliko povečalo število tujih državljanov s stalnim prebivališčem v Sloveniji — teh je sedaj že 3.581 oseb. Za 1.552 oseb se je povečalo tudi število državljanov Republike Slovenije tako, da jih je sedaj vseh skupaj 1.943.616.

Po upravnih enotah — nekdanjih občinah — je število prebivalcev naslednje (razporejene so po številu prebivalcev od največje upravne enote Ljubljana do najmanjše upravne enote Metlika):

Ljubljana	328.896
Maribor	149.761
Kranj	74.511
Ptuj	68.810
Celje	63.782
Murska Sobota	60.916
Novo mesto	60.294
Nova Gorica	59.882

Koper	47.300
Domžale	47.019
Velenje	43.940
Žalec	40.335
Škofja Loka	40.104
Radovljica	34.125
Slovenska Bistrica	33.343
Šmarje pri Jelšah	31.657
Jesenice	31.592
Grosuplje	29.992
Kamnik	29.789
Krško	28.216
Ravne na Koroškem	26.934
Lendava	25.538
Brežice	24.472
Sežana	23.914
Ajdovščina	23.104
Slovenske Konjice	22.188
Slovenj Gradec	21.256
Gornja Radgona	20.959
Tolmin	20.572
Postojna	20.329
Vrhnika	20.104
Šentjur pri Celju	19.217
Litija	19.129
Kočevje	19.042
Trbovlje	18.908
Ljutomer	18.811
Laško	18.764
Črnomelj	18.755
Sevnica	18.317
Trebnje	18.051
Pesnica	18.048
Ormož	17.775
Lenart	17.666
Piran	17.462
Idrija	17.304
Radlje ob Dravi	17.121
Zagorje ob Savi	17.110
Mozirje	16.436
Cerknica	15.455
Ruše	15.095
Tržič	15.040

Ilirska Bistrica	14.559
Izola	14.351
Ribnica	12.906
Hrastnik	10.883
Logatec	10.435
Dravograd	8.654
Metlika	8.061

Pri zgoraj navedenih gre za število prebivalstva konec decembra 1996.

Od skupnega števila prebivalcev je bilo nekaj manj kot 100.000 oseb ali 4,90 odstotka mlajših od 5 let, po drugi strani pa je bilo 360.253 oseb ali 18,1 odstotka starejših od 60 let. To seveda pomeni, da se prebivalstvo Slovenije stara, tako kot se stara prebivalstvo večine evropskih držav.

Sodeč po deležu mladih prebivalcev do petega leta starosti, je rodnost največja v upravnih enotah Logatec s 6,69 odstotka starih do pet let. Sledijo upravne enote Ribnica, Škofja Loka, Grosuplje, Lenart, Trebnje, Mozirje, Domžale, Novo mesto itd. Do upravnih enot Trbovlje, Koper, Izola, Hrastnik in Ilirska Bistrica s 3,70 odstotkov oseb mlajših od pet let.

T.S.
Rodna gruda, okt. 1997

BRALCI

AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

Prijatel's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

Secesijska umetnost v Sloveniji

KLARA KRAPEŽ

Umetnost ni le abstrakcija ali izživljanje človekovega notranjega sveta. Je del življenja, nepogrešljiva bit njegove lastne zavesti, doživetij in spoznanj. Je zapis preteklosti in obenem izročilo za prihodnost. Seveda jo je treba ohranjati in spoznavati, predvsem pa o njej širiti zavest...

Tudi zato vsako leto v Evropi potekajo prireditve, naslovljene *Evropski dnevi kulturne dediščine*, v okviru katerih sodeluje vedno več držav (letos že 43).

Projekt je nastal leta 1984 na pobudo takratnega francoskega ministra za kulturo Jacquesa Langa, ki je predlagal, da bi za javnost običajno zaprte ustanove nekaj dni v letu odprle vrata svojih zgradb tudi obiskovalcem. Tako bi jim omogočili spoznavanje dediščine, obenem pa izoblikovali zavest, da »zapis preteklosti« ne ogrožajo le čas in ljudje, temveč tudi onesnažen zrak, sodobna prevozna sredstva in vibracije, ki jih ta povzročajo, ter tudi neprimerne obravnavanje spomenikov (neustrezne prezidave ali spremembe namembnosti - eden takih primerov je tudi cerkev *Svetega Jožefa* v Ljubljani, ki je bila še nedolgo tega filmski studio - vandalizem, tatvin...). Kultura in dediščina sta namreč del vsakega izmed nas in obenem del človeštva, zato ju je potrebno ohranjati in spoštovati.

Slovenija se je temu evropskemu projektu priključila l. 1991 z *Dnevom odprtih vrat* protokolarnega gradu Brdo pri Kranju, pozneje pa je republiška Uprava za kulturno dediščino pripravila še 5 tovrstnih tematsko zaokroženih pri-

Urbančeva hiša (trgovska hiša Felixa Urbanca, Centromerkur, prva veleblagovnica v Ljubljani) na Trubarjevi ulici 1 v Ljubljani, 1903, avtor načrta Friedrich Sigmundt. Narejene je po vzoru neke budimpeštanske trgovine.

reditve: po poti baročnih spomenikov so se obiskovalci sprehajali leta 1992, naslednje leto so bili evropski dnevi kulturne dediščine v Sloveniji namenjeni potem rimskih vojakov, ljudsko stavbarstvo je bilo mogoče spoznavati leta 1994, *Zgodovinski parki in vrtovi* pa so bili tema leta 1995.

V preteklem letu se je bilo mogoče seznaniti z dediščino meniških redov na Slovenskem. Letošnji september je bil namenjen spoznavanju kulturne dediščine s preloma stoletja, vse prireditve pa so potekale med 24. in 28. septembrom.

Slovesna otvoritev je bila v Narodnem muzeju v Ljubljani, v tem objektu pa si je bilo mogoče ogledati kar dve razstavi: prva je prikazovala okrasna secesijska stekla ljubljanskega hotela Union, druga pa ponujala secesijske izdelke domačih delavnic in mojstrov in je bila naslovljena *Secesija po slovensko*.

Spomeniškovarstveni center na Salendrovi 4 v Ljubljani je prikazovala obnovo stekel portala Slovenske filharmonije. Tehniški muzej Slovenije je pripravil razstavo *Ljubljanski tramvaj*, med 25. in 28. septembrom je bil tu še prikaz starejše tehnike opravljen v kmetijstvu, lesarstvu, predilstvu, tkalstvu ter poštini, telekomunikacijski in transportni dejavnosti.

Slovenski šolski muzej, ki domuje pod Plečnikovimi arkadami v Ljubljani, je pripravil pregledno razstavo o šolstvu na Slovenskem v začetku 20. stoletja, Slovenski etnografski muzej (Metelkova 2) je

pripravil prikaz izdelovanja secesijske pričeske.

Arhitekturni muzej v gradu Fužine je ponujal na ogled *Izbrana Plečnikova dela* s preloma stoletja, Mestni muzej Ljubljana pa veliko razstavo o županu Ivanu Hribarju in uveljavitvi secesije.

Mariborski pokrajinski muzej je pripravil pregled secesije v njihovem muzeju, Celjski pokrajinski muzej pa je gostil zagrebški muzej umetnosti in obrti, ki je prikazoval razstavo arhitekta Aladarja Baranyaja. Muzej novejšje zgodovine iz Celja je pripravil razstavo o delu fotografa Josipa Pelikana, ogledati si je bilo mogoče še njegov pravi stekleni fotografski atelje.

V Radovljici je Sivčeva hiša pripravila razstavo *Secesijska arhitektura v Ljubljani in njen odmev na Gorenjskem*, prvič pa je tokrat v projektu sodelovala tudi Slovenska kinoteka. Pripravila je pregled filmov in videofilmov o secesijski arhitekturi v Sloveniji, retrospektivo evropskih filmov na prelomu stoletja in razstavo *Laterna magica, pandrama, kinematograf - okno v svet na prelomu stoletja*.

Za letošnje slovenske dneve kulturne dediščine je torej bilo značilno sodelovanje večjega števila institucij iz različnih krajev (a vseeno, kje je med njimi katera iz Primorske?), kar je pohvalno. Pomemben podatek je tudi, da so bile vse prireditve brezplačne.

Obiskovalci so sicer ob obisku posamezne razstave ali dogodku prejeli vstopnice, a le zaradi boljšega pregleda orga-

(dalje na str. 13)

MIT IN REALNOST

Inštitut za izseljenstvo pri Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti je lani (1996) izdal zbornik pod dolгим, na videz širokim, v bistvu pa pravzaprav ozkim naslovom *Soočenje mita in realnosti ob prihodu izseljencev v novo okolje*. Simpozij pod tem naslovom (z mednarodno udeležbo) je potekal 18. in 19. maja 1995 v Portorožu.

Urednica *Irena Gantar Godina* je v zborniku zbrala prispevke trinajstih domačih in osmih tujih sodelavcev in sodelavk. Vendar je ob uvodnem predgovoru urednice in pozdravu državnega sekretarja za Slovence po svetu *Petra Venclja* le pet prispevkov v slovenščini (s povzetki v angleščini), večina referatov pa je v tujih jezikih (hrvaščini, nemščini in angleščini) s kratkimi povzetki v slovenščini.

Se pravi, da po stari slovenski navadi že vnaprej ubogljivo prehitavamo morebitne prihodnje »evropske« norme, kakor si jih v svojem pregovornem hlapčevstvu zamišljamo in kar naša ministrstva celo podpirajo in nagrajujejo z denarnimi prispevki. Popolnoma v skladu s starim pravilom: če le en tujec vstopi v slovensko gostilno, se že začne vsa gostilna mučiti po tuje.

Če kdo, je slovensko ministrstvo dolžno skrbeti najprej za slovenska besedila, za slovensko terminologijo in šele potem misliti tudi na druge jezike; z drugimi besedami: vsi domači referati v takih zbornikih bi morali biti v celoti objavljeni tudi v slovenščini.

Zelo neroden se mi zdi tudi naslov zbornika. Njegovo bistvo sta »mit in realnost«, omejena na »izseljence v novem okolju«, vendar sta brez potrebe in nesmiselno, kar v sporu s slovenščino in zdravo pametjo zožena na »soočenja ob prihodu«. Torej po vsej sili »znanstveno« zapleteno in pri tem stvarno skregano s pametjo.

Urednica sama utemeljuje tak naslov z željo, »da bi referentom dopuščal dovolj široko polje za razpravo, kar je razvidno tudi iz natisnjenega gradiva«. Sam sem imel ob prebiranju prispevkov vtis, da so pisci večidel pisali o sebi bližnjih izseljenskih vprašanjih in se le tu

pa tam iz vljudnosti ali pa celo s takim ali drugačnim popravkom ali dopolnilom ozrlji tudi na naslov.

Ce se namreč povsem stvarno, neliterarno ozrem po splošnih in posebej slovenskih vzrokih za izseljevanje, se mi pokaže, da je bil »mit« Indije Koromandije, kjer se cedita med in mleko ali kjer vlada popolna svoboda mišljenja in ravnanja, sicer res zastopan ob nekajkratnih gospodarskih ali političnih krizah v Evropi, vendar je bil najbrž še takrat omejen le na nekaj močnih fantaziranj in želj (ali pa kvečjemu spodbujen z bolj ali manj »mitsko« propagando agentov, ki so izkoriščali tujo stisko), sicer pa se je že takrat pri belem dnevu večino vsem kazala le trezna realnost kakor domala povsod in zmeraj v domovini in tujini: le s trdim delom si je mogoče pomagati naprej in navzgor.

Le majhen odstotek ahashverskih nemirnežev, ki pravzaprav nimajo nikjer obstanka ali pa jim raziskovalna žilica ne da miru, dokler ne pridejo stvari do dna in jih potem spet požene naprej, ampak pri njih tako rekoč skoraj ne more biti »soočenja«, ker je njihov »mit« filozofsko neoprijemljiv in neopredeljiv ali pa kvečjemu stalna spremenljivka.

Preostane še skupina »prisilnih« izseljencev, lahko bi se reklo tudi beguncev, tako značilna za oba valova slovenskih izseljencev v Argentino po obeh svetovnih vojnah. Pri teh je še manj mogoče govoriti o »mitu«, saj še nekaj trenutkov pred odhodom iz domovine, se pravi pred nastopom fašizma ali pa komunizma, niso niti malo sanjali ne o katerem koli novem okolju in še manj o konkretnem, ker se jim je to ostvarilo šele v taborišču ob pridobljenem dovoljenju za vselitev v novo državo, namesto da bi se jim uresničile sanje o varni vrnitvi domov.

Že iz tega je mogoče razbrati, da so naslovu najustreznejše lahko pisali avtorji, ki obravnavajo literarno tematiko, na primer predvsem *Lev Detela*, pa še on si ga je moral bistveno prilagoditi (*Mit izgubljenega - problem izkoreninjenosti ob prilagoditvi novemu življenjskemu prostoru na nekaterih*

(dalje na str. 14)

V BLAG SPOMIN

OB 12. OBLETNICI SMRTI
NAŠE DRAGE MAME
IN STARE MAME

MARIJA RUS

Umrla je 25. oktobra 1985.

Srčno ljubljena nam mama, šla prezgodaj si od nas, dobra, skrbna si nam bila, vdano molimo za Vas.

Žalujejo:

Francka, Marija, Ivanka, Tončka — hčere z družinami; France, Ivan, Stanley, Joseph, Tony — sinovje z družinami ter ostalo sorodstvo.

Willoughby Hills, O., 23. okt. 1997.

Progressive Slovene Women of America proudly announces the Fourth Edition of *Treasured Slovenian and International Recipes*

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)
(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail to
15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110

Razstava ob 200-letnici rojstva misijonarja Friderika Ireneja Barage

(Razstavna dvorana NUK, 30. 6. - 18. 7. 1997)

Ljubljana — Z razstavo, ki nosi ime po Baragovem škofskem geslu »Eno je potrebno« se tudi Narodna in univerzitetna knjižnica spominja velikega Slovenca, misijonarja, verskega pisca, jezikoslovca in etnologa, ki je več kot polovico svojega življenja (37 let) preživel med Indijanci, ki so živeli v prostranstvih ob Velikih jezerih na meji med ZDA in Kanado.

Na razstavi so bila prikazana Baragova originalna dela — skupno hranimo v NUK 15 njegovih prvotiskov, izbor pisem Leopoldinini ustanovi na Dunaju, ki so bila objavljena v njenih letnih poročilih (Berichte) in 2. zvezek teh pisem, ki jih je l. 1837 izdal Janez Cigler v Ljubljani (1. zv., ki je izšel l. 1833, žal NUK nima!).

Sledijo prepisi in kopije njegovih pisem sestri Amaliji, ki se hranijo v Rokopisni zbirki NUK (gre za 17 pisem; v celoti pa naj bi Baraga napisal ok. 2300 pisem, od katerih se jih je do danes ohranilo ok. 570).

Veliko razstavnega prostora je bilo namenjeno knjigam in člankom, ki govorijo o Baragovem delu na verskem, jezikovnem in etnološkem področju.

Slikovni del razstave predstavljajo risbe slikarja Francesca Goršeta, ki so nastale ob njegovem popotovanju »Po Baragovi deželi«, ki ga je opravil sredi šestdesetih let skupaj s prijateljem, duhovnikom Tonetom Zrnecem iz Toronta (ki jih je tudi podaril za Baragovo razstavo). Na razstavi se je nahajal tudi originalni Goršetov kip »Baraga kršči Indijanca«, ki je nastal leta 1968, prav na obletnico Baragove smrti in ga hranijo Zrnečevi sorodniki na Turjaku.

Pri tem je zanimivo tudi dejstvo, da sta oba predstavljena avtorja povezana tudi na nek drug način. Letos, ko praznujemo 200-letnico rojstva Friderika Barage, smo v mesecu septembru praznovali tudi 100-letnico rojstva v Sloveniji premalo poznanega in cenjenega slikarja in kiparja Franca Goršeta, ki je velik del svojega življenja prav tako preživel v ZDA in Kanadi.

Takšne, pregledne razstave ne služijo zgolj predstavitvi

določenega avtorja in njegovega dela, temveč je to tudi neke vrste pregled (revizija) fonda slovenike (besedilo v slovenščini; avtor Slovenec; slovenska založba; dela, ki govorijo o Slovencih in Sloveniji; pri tem je upoštevan tudi tisk, ki izhaja izven meja Slovenije — glasila društev, verski tiski, vabila za prireditve, plakati), ki ga hrani nacionalna knjižnica.

Tudi pri Baragovi razstavi se je pokazalo, da nam manjka zelo veliko gradiva:

— točno polovica njegovih prvotiskov, ki so izšli v Parizu oz. v ZDA

— 1. zv. Baragovih pisem Leopoldinini ustanovi na Dunaju iz l. 1833

— več kot polovica Poročil = Berichte ...

— Baragova misijonska pisma, ki jih je uredil Jože Gregorič, izdala Družina, leta 1983 (obvezni izvod, ki smo ga na srečo še lahko nadomestili, ni pa bil upoštevan v izdaji Slovenske bibliografije za l. 1983).

Na dan otvoritve — 30. junija, so si razstavo ogledali tudi uredniki in novinarji slovenskega tiska na tujem, ki so prišli v Slovenijo na povabilo Urada vlade Republike Slovenije za informiranje (op. ur. AD: iz ZDA so bili Corinne Leskovar, Janez Nemec, Vida Košir in dr. Rudolph M. Susel, iz Kanade pa Nives Čorak). V prijetnem pogovoru sem jih opozorila tudi na težave, ki jih imamo v NUK z zbiranjem in evidentiranjem gradiva, ki nastaja v tujini, predvsem v manjših izseljenskih in zdomskih skupnostih.

Nekateri med njimi sploh niso vedeli, da naša knjižnica zbira tudi tovrstno gradivo. Dokaz, da je moja »kritika oz. opozorilo« naletelo na razumevanje, se je pokazalo že takoj po razgovoru. Najprej se je odzvala ga. Nives Čorak iz Kanade, ki mi je takoj izročila 3 st. (od skupno 4-ih) njihovega novega »Glasila kanadskih Slovencev«. Naslednji dan mi je g. Peter Slavec iz Brazilije prinesel vseh 5 št. njihovega glasila »Novice pod lipo«. Podobne obljube in zagotovila sem dobila tudi od nekaterih drugih urednikov.

Ob koncu moram zapisati tudi to, da so nekateri izseljenci in zdomci SAMI zelo vestno skrbeli za redni dotok slovenike. Pri tem vsekakor najbolj izstopa Argentina, predvsem Slovenska Kulturna Akcija, ki že vse od ustanovitve naprej redno pošilja v NUK svoje izdaje. Da pa ne bom krivična do drugih slovenskih skupnosti v tujini, moram povedati, da so (predvsem v zadnjih letih) dokaj redno prihajali tudi tiski iz Avstralije in Kanade.

mag. Rozina Svēt

avtorica Baragove razstave
Rodna gruda, okt. 1997

Kaj se dogaja v Sloveniji? Berite Ameriško Domovino in boste vedno zelo na tekočem!

ALEKSIJ PREGARC

Avstralija: Svetloba in sence

III. del

Začrtujem svoje avstralsko obzorje, v katero vklepam spoznanja ob svojih obiskih in srečanjih.

Kot sem že omenil, sem na zadnje Slovence pred odhodom v azijsko podcelino natekel na najzahodnejši avstralski točki, kjer se naši ljudje za silo držijo skupaj, to je v Perthu (na fotografiji pred mikrofonom z urednico go. Cizelj). Še ne vem, kolikšen je bil učinek mojega radijskega kramljanja v zvezi s skorajšnjim občnim zborom tamkajšnjega društva, da pa ne bo nesporazumov o moči naše perthske »kolonije« (kot temu pravijo Italijani), število društvenega članstva ne presega 180 enot; vsako slepomišljenje o tem bi bilo kvarno.

In vendar je bilo v času osamosvajanja domovine v Perthu naštetih okrog 380 Slovencev...

Odkod taka porazna sušnost. naravni zakonitosti staranja in minevanja navkljub?

Brez polemčnosti — nekaj je hudo narobe! Saj smo vendar narod, ki mu je usojeno ostati mlad! Ali pa smo le precenjevali naravno trdoživost, ko smo pred kratkim snemali zadnje okove z naših teles? Je le to splet skrivnostne neodgovornosti ali nas je neznana atrofičnost že tako ošibila, da nas na vsakem blagem vzponu zanaša?

Mar res ne zaznavamo rjavenja, ki mu samodejno zapadamo? Nam še ni jasno, da smo se v letih 1990-91 poceni izmazali in da je torej čas streznitve za vsakega Slovenca na katerem koli koncu sveta ključ preživetja za našo že itak načeto bitnost? Kaj pa, če je bil perthski primer poslednja bengala ognjemeta, po kateri se noč še bolj zmrači in nam ostanejo le še daljne in nedosegljive zvezde upanja?

Rečem si, da tudi to ni malo, ko me krila zrakoplova neso bliže njim in se medtem skušam prepričevati, da so razdalje do zvezd varljive... Bog daj, da bi bil ta daljni slovenski otoček, naključni predmet in vzorec mojega trpkega razmišljanja, vpet v zvezdo, ki jo prizadevno iščem v naši narodni nebuli, v katero spada tudi šest tisoč avstralskih Slovencev, skoraj vseh starih nad petdeset let (toliko po zadnjem uradnem štetju v letu 1996).

Prijatelj Falež, ki je pred kratkim imel dolg intervju za naš tednik (op. ur. AD: Novi Glas), je popolnoma upravičeno zaskrbljen.

In vendar je tudi v tem skromnem številu nekaj pozitivnih dejstev, ki kar kličejo po seznamu. Poleg radijskih, televizijskih in revijalnih možnosti, ki nam jih nudi avstralski kontinent, imamo tudi prave pravcate knjižne podvige. V zadnjem času je to avtobio-

grafsko delo Ljenka (Milenka) Urbančiča *Srečanja, portreti, dejanja*, ki po svoji slogovni čvrstosti nič ne zaostaja za bolj razvpitimi proizvodi iz naše sredine.

Ljenko Urbančič, rojen leta 1922 v Šabcu, po materi Primorec, je zasidran v Sydneyu, kjer je bil celo dolgo let parlamentarec, izvoljen na listi liberalcev. To je bil pravzaprav že od nekdaj, kot Ljotičev pristaš, v prvih trenutkih agresije na Jugoslavijo eden izmed redkih slovenskih prostovoljcev na fronti, kasneje pa prepričan domobranec, sicer pa radikalen domoljub, ki nas v svojih šestdesetih utrinkih (črticah), nanizanih v skoro 300 strani debeli knjigi, z blago zadržanostjo razgrne svojo prehojeno pot.

Že kot študent v Ljubljani je Urbančič objavil v *Naši volji* in *Našem rodu*, kasneje, pod literarnim uredništvom Ludvika Mrzela, pa v *Jutru*.

Urbančič je iskrič in igriv pisec. Z razdalje, ki jo zrele in starostne izkušnje oblijo, obuja spomine, v katerih pošilja avtor prave ljubezenske signale narodu; vanj je namreč vedno verjel in mu pripisuje

moč, ki jo premorete le ovedenost in zrelost.

Ponekod je do skrajnosti kritičen do obdobja enoumja, pa vendar nostalgčno razpoložen do dejanj, ki spadajo v katero koli amplitudo ravnovesja in razuma, kar mora našemu narodu vperjati pogled v prihodnost. Pahljača likov ostrih in odločnih potez, ki jim je zgodovina nadela masko poraza, a bi se brez te vsebinske sprenevedala o razkošnosti narodnega značaja; zdravje pa zna ceniti le človek, ki je bolezen okusil. Knjiga, resnično branja vredna.

Naj omenim še knjigo *The Certainty of Destiny* slovenskega avtorja Maksa Namestnika, urednika društvenega glasila v Perthu. Delo je torej napisano v angleščini, namenjeno avstralskemu bralcu, kar lepo beleži tudi univerza v Adelaidi.

Ob navedenem in povedanem se nam kar sam od sebe utrne vzklík: Zdravstvuj, če le moreš, Avstralija, v naše dobro — tudi v našem znamenju!

(KONEC)

Novi list, 2. okt. 1997

(Prvi del izšel v istem listu 19., drugi pa 26. septembra 1997)

MALI OGLASI

Tridružinska hiša naprodaj
v Euclidu, blizu Euclid City
Hall. Kličite 731-5826.
(40-43)

MALI OGLASI

NEEDED
Tailor or seamstresses. Full or
part-time. Call 440-975-9855
between 10 a.m. and 6 p.m.

WATJ 1560 AM

PRESENTS

Weekend Polkas

Saturday

8:00 a.m. - 10 a.m. Polkas with Al Markic

10 am -12 Polka Spotlight,

Host Joe Godina

12 - 1 p.m. Mario's International Music

Host Mario Kavcic

1 p.m. - 3 p.m. Almar with Guest Musician

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Sunday

10 a.m. - 10:30 a.m. Magic Sound of the Button Box

Host John Pestotnik

10:30 a.m. - 11 a.m. Reflections of the

New Slovenia

Hostess Linda Cimperman

11 a.m. - 1 p.m. Polka Fun With Al & Harry

Host Al Markic & Harry Faint

1 p.m. - 2 p.m. Polka Tributes

Host Al Markic

2 p.m. - 3 p.m. International Hour

Host John Krizancic

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

SECESIJSKA...

(nadaljevanje s str. 12)

nizatorjev glede obiska, obenem pa je bil prav z vstopnicami omogočen 30 odstotni popust pri nakupu muzejskih publikacij, med katerimi je tudi lepo oblikovana in vsebinsko bogata knjiga *Secesijska arhitektura v Sloveniji*. Nastala je v sklopu letošnjih prireditev *Evropski dnevi kulturne dediščine*, pomembna pa je zato, ker prinaša prvi podrobnejši pregled secesijskih stavb v Sloveniji.

Novi glas, 2. okt. 1997

Pokrajinski muzej Maribor

Rojstvo Pokrajinskega muzeja Maribor je povezano s tremi muzeji ter dvema muzejskima društvoma. Leta 1896 je škof Mihael Napotnik s sinodo ustanovil Diocezanski muzej za cerkvene starine v Mariboru, bolj znan kot Škofijski muzej. Muzej je zbiral odsluženo cerkveno opremo, ki je ponavadi romala na podstrežje in v druge neprimerne prostore, ter umetnine in arhivalije; bil je podrejen neposredno škofijski administraciji in ni imel javnega značaja.

Do prve svetovne vojne se je v njem nabralo veliko kipov, slik, rokopisov, starih knjig in drugega. Manjkala pa mu je jasna usmeritev in smotrna organizacija, so ugotavljali strokovnjaki, med katerimi je bil tudi Franc Kovačič. Leta 1898 se je zavzel za ustanovitev muzejskega društva, ki bi gmotno in moralno podpiralo Škofijski muzej.

Dejal naj bi: »Meni se zdi, da bi bilo dobro ustanoviti Muzejsko društvo, ki bi potem skrbelo za upravo muzeja. Če bi vsak ud plačal le eno krono na leto bi nekaj bilo. Dalje bi se lahko med seboj posvetovali o tem in onem, jeden sam vsega ne more vedeti in storiti. Po posameznih dekanijah bi naj ljudstvo imelo svoje poverjenike, ki bi zbirali ali vsaj registrirali umetnine in starine.«

V maju 1903 je bilo ustanovljeno Zgodovinsko društvo za Slovensko Štajersko, ki se je leta 1918 preimenovalo v Zgodovinsko društvo v Mariboru. Namen društva je bil: gojiti domačo zgodovino in narodopisje, podpirati raziskovanje domačih starin in umetnin, zbirati in preiskovati arhivsko gradivo za domačo zgodovino, prirejati predavanja in izdati društveno glasilo.

Ustanovitev Zgodovinskega društva je zadala udarec mariborskemu nemškemu Muzejskemu društvu, ki je bilo ustanovljeno v 1902. letu. Po večkratnih poskusih, ki sežejo v 80. leta 19. stoletja, je le-to 6. decembra 1903 odprlo prvi javni Mestni muzej v Mariboru. Ta je zbiral predvsem muzealije in gradivo za zgodovino mesta in njene bližnje okolice, prve prostore pa je imel v Razlagovi ulici, odkoder se je leta 1914 selil v prostore nekdanje jetnišnice v Cankarjevi ulici (stavbe ni več).

Na ta izziv je Zgodovinsko društvo odgovorilo z zavzetim zbiranjem muzealij. Do sredi-

Neznani kipar: Sv. Danijel, ok. 1445—1450, Danijel nad Trbonjami

ne 1909. leta je društvo nabralo že toliko gradiva, da je v prostorih Narodnega doma odprlo svoj Narodni muzej. Sprva je prevladovalo arheološko in etnološko gradivo. Šele leta 1920 so združili zbirke Zgodovinskega in Muzejskega društva pod skupno streho v Cankarjevi ulici, leta 1924 pa so priključili še zbirko Škofijskega muzeja.

Tako oblikovani mariborski Mestni muzej je ostal v Cankarjevi ulici do leta 1938, ko je prišel do prostorov v mestnem gradu. Za te prostore se je z vsem srcem zavzemal prvi ravnatelj muzeja Franjo Baš.

Tedaj je bil grad še v lasti trgovca Berdajsa; od tega ga je mariborska občina odkupila 1933. leta. Prvi muzejski oddelek v gradu so odprli v decembru 1938. leta; to leto je muzej dobil tudi status pokrajinske ustanove. Najprej so bile na ogled zbirke v prostorih nekdanje bastije, postopoma pa so se muzejske zbirke širile.

Danes ima Pokrajinski muzej Maribor največjo zbirko mode in uniform v državi, lani je minilo trideseto leto njenega nastanka. V muzeju žele, da bi tu nastalo muzejsko modno

središče, kar do neke mere že je. Pohvalijo se lahko tudi z nekaterimi velikimi razstavnimi projekti.

Pred šestimi leti je muzej ustanovil Muzejski informacijski center Grad, ki prireja aktualne (manjše) razstave. Pripravljajo tudi novi koncept muzejske razstave, ki naj bi nadomestila stalne zbirke (nekaj prenovitvenih posegov v te so že opravili) in naredila muzejske postavitev še bolj zanimive in vabljive.

Darinka Kladnik
Rodna gruda, okt. 1997

Kaj se dogaja v Sloveniji? Z Ameriško Domovino boste vedno na tekočem!

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

MIT IN REALNOST

(nadaljevanje s str. 12)

primerih iz slovenske zdomske književnosti) in spregovoriti zlasti o Sibilovem hrepenjenju po rodni grudi in iz tega izvira-jočem razočaranju v novi domovini.

Podobno se prevladujoče domotožje in razočaranje nad vabljivimi klici tujine kaže tudi v prispevku *Mihaela Kuzmiča* (Srečanje prekmurskih izseljencev z novim okoljem med svetovnimi vojnami). Pisma izseljencev iz Argentine in Severne Amerike so domala soglasna: bedno izkoriščanje.

Všeč mi je tudi prispevek *Marka Jenšterla* in njegova prilagoditev naslova (*Mit o nespremenjeni domovini*). V njem na kratko, pa dosti stvarno in nepristransko podaja stanje ob odhodu »slovenske povojne emigracije v tujino«.

Pri dokumentaciji se predvsem naslanja na pisma in pogovore nekaj vidnejših emigrantov in pri tem opozarja zlasti na stanovitnost, že kar zakrknjenost obeh taborov, v novi in stari domovini, ki nekako ne dovolita treznega »soočanja«, iz katerega bi se nemara še lahko rešil tudi Kermavnerjev »mit« o Slovencih v Argentini.

Profesor *Vinko Brumen* se na primer spominja »soočanja« med drugim takole: Posebej so stopile pred vsakogar izmed nas tiste posebnosti nove dežele, ki so nas neprijetno iznenadile. Takoj je bila pozabljen vsa tolikokrat sanjana čokolada, ki smo jo v duhu gledali pred seboj čez krožnik bangolskih, dobrot... Izza megle nasanjane obljubljen dežele so se prikazali prvi obrisi resničnega sveta...«

Zakaj ta »resnični svet« je med drugim polaščevalski, zato ni konca ponavljanj in zagotavljanj: »Nihče nam ne more in ne sme vzeti mladostnih spominov, ljubezni do domačih, ki so ostali v domovini!

Ni jezika in ni glasbe, ki bi mogla preglasiti v naši duši sladke zvoke materine slovenske besede...«

Tudi *Majda Kodrič* je naslov simpozija delno prilagodila in s tem izboljšala (*Soočenje med mitom o Ameriki in realnostjo v spominih slovenskih izseljenk*). Obnavlja namreč vsebinsko knjige *Footsteps through Time* (Hoja skozi čas), ki jo je leta 1978 (kakor piše na strani 143) ali pa leta 1987 (kakor piše na strani 150) izdala *Irene M. Planinsek Odorizzi*, hči slovenskih priseljencev, v Arlingtону v Virginiji. V nji sedemnajst slovenskih izseljenk, večidel preprostih kmečkih in delavskih hčera, obuja spomine na svoj prihod v Ameriko (v začetku tega stoletja). Večinoma so bile neporočene, mlade, celo šele petnajstletne, tako da so njihove izkušnje v resnici bridka razhajanja med pričakovanji in resničnostjo.

Rozina Svent se v prispevku *Po Argentini sem ter tja* v celoti naslanja na potopisne zapise izseljenskega duhovnika Janeza Hladnika, objavljene v argentinski reviji *Duhovno življenje* in so dragocen avtentični vir ne le za podatke o tedanjem in prejšnjem naseljevanju Slovencev v Argentini, temveč tudi o njihovem takojšnjem življenju.

Pripis. Nekako ravno ob tem stavku sem med pisanjem tega prispevka zvedel, da je umrl *Bazilij Valentin*, avstralske Slovence podoben pojem in živa legenda, kakor je bil za argentinske Slovence ravnokar omenjeni Janez Hladnik, zato sem sklenil, da bom o nekaterih prispevkih iz zbornika, navezanih na Avstralijo, spregovoril prihodnjik, ker mi bo to omogočilo zapisati nekaj besed tudi o Baziliju Valentinu (1924-1997) in o avstralski slovenski reviji *Misli*.

Janko Moder
Rodna gruda, okt. 1997

Anton M. LAVRISHA
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

The Ohio Lottery

"It's about dollars and sense."

Did you know that the Ohio Lottery contributed more than \$748-million to Ohio education last year.*

The Ohio Lottery is not only about taking a chance, but making a difference.

George V. Volinovich
Governor of Ohio

William G. Howell
Director, Ohio Lottery

The Ohio Lottery reminds players to play responsibly.
The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider. ©1997 The Ohio Lottery
*Based on Ohio Lottery Fiscal Year July 1996 through June 1997

Vrhopolje pri Vipavi — Bojišče na reki Frigidus

V zgodnjih septembrskih dneh je mineval že 1603. leto od usodne in prelomne bitke na reki *Frigidus* (Vipavi), ki je tako ali drugače zaznamovala oziroma zapečatila usodo Rimskega imperija, vendar obenem z zmago krščanske smeri v velikem državljansko-bratomornem spopadu na stežaj odprla vrata civilizacije v znamenju križa in zakoličila začetek evropskega srednjega veka.

Na predvečer velike selitve mladih narodov in ljudstev — Germanov, Mongolov, Turkmenov, Kavkazijcev, Irano-Arijcev, Slovanov je velika bitka, ena največjih v času antike in sploh starega veka, številčno presegla le še nekatere prelomne spopade Aleksandra Velikega (Issos, Gaugemalai in končno spektakularna zmaga nad sloni kralja Porosa pri Taxili).

Nikoli prej in nikoli poslej slovenska tla niso videla skupaj toliko imenitnih osebnosti iz vrst visoke politike, vojske, religije in kulture, kot se je to zgodilo ravno v času usodnih zapletanj in prepletanj v hudo oslavljeni vesoljni rimski državi tik pred Frigidusom in ob samem razpletu ob Mrzli reki:

Kot glavna protagonista velike igre sta nastopila vzhodni (zakoniti) cesar Flavius Theodosius in zahodni (nezakoniti) cesar Eugenius. Prvi je prisegel na Odršenikovo vero, drugi je kot filozof ostajal zvest pantheonu grško-rimsko-orientalskih božstev.

Ker je državljanska vojna, ki jo je bila sprožila uzurpacija oblasti na Zahodu s strani feldmaršala Arbogasta (prvega Germana s tako visoko šaržo v rimski vojski) in renesansa poganstva pod nominalnim novim cesarjem Eugenijem, zahtevala pritegnitev vedno večjih vojaških sil in materialnih sredstev, sta obe stranki — krščanska in poganska — postregali vse rezervne vire v obeh polovicah Imperija in v pripravi na odločilni spopad uporabili najposobnejše osebnosti.

Tako je na poganski strani poleg stratega Arbogasta in duhovnega voditelja Eugenija izstopal zlasti general Flavianus, najuglednejša osebnost starorimske aristokracije v Rimu in posebej zaslužen za uspešno začetno renesanso poganstva v Italiji po letu 392. Pomembno vlogo v načrtovani Arbogastovi denfenzivni strategiji je imel tako poganski general, grof Arbitio, z zaupno

nalogo, zapreti krščanski vojski na Hrušici hrbet in ji onemogočiti povratek v Panonijo (med bojem je prestopil h kristjanom).

Na krščanski strani so poleg samega cesarja, njegovega sina Honorija (kasnejšega prvega cesarja Zahodnorimskega cesarstva s 17. januarjem 395) in duhovnega vodje Ambrosija (Teodozijevega spovednika in kasnejšega milanskega škofa ter še kasnejšega svetnika sv. Ambroža) nastopile še ključne žlahtne oziroma talentirane vojaške osebnosti, po večini barbarskega porekla: princ kavkaških Iberov (Bacurius), Vandal Stilicho (pod Honorijem do svoje smrti v dvornem atentatu dejanski oblastnik na Zahodu), Got Gainas (poveljnik barbarskih pomožnih čet, med katere je sodila tudi že hunska konjenica) in končno slavni Visigot (Zahodni Got) Alarik, tisti neukrotljivi barbar, ki je nekaj časa na začetku 5. stoletja bival s svojimi sonarodnjaki v okolici Emone (Ljubljane), izsiljeval Honorija zaradi nameravane naselitve v Noriku, končno izgubil potrpežljivost in demonstrativno zavzel ter oplenil Rim leta 410 in kmalu zatem med pripravi na pohod v Severno Afriko umrl v Južni Italiji.

Potem ko je bila krščanska stran spravila pod orožje okroglo 100.000 mož, se je odločila, da odločilno bitko izsili v zgodnji jeseni 394 na vzhodnih mejah Italije, to je na prostoru kraškega praga med Ljubljansko kotlino in Vipavsko dolino; na tem prostoru so kmalu po bitki na Frigidusu zrasle znamenite alpske obrambne zapore — Claustra Alpium Iuliarum, ki naj bi preprečevale barbarskim narodom in ljudstvom vdor v Italijo.

Poganska stran se je odločila za obrambo na vstopu v Vipavsko dolino oziroma na izstopu iz colsko-hrušiskega klanca; na voljo je lahko imela le polovico manj vojakov.

Zato je genialni Arbogast skušal nasprotnika zvabiti v past na Hrušici, mu zapreti izhod v dolino, ga udariti še od zadaj in na ozkem prostoru med sedanjim Vrhopoljem in trdnjavo pri Sv. Jederti uničiti.

Le malo je manjkalo in morda bi se usoda Imperija razpletla drugače; v vsakem primeru bi bila vesoljna država močno oslABLJENA in morda še bolj prepuščena na milost in nemilost barbarom. Videti je, da je prav zmaga krščanstva odločilno pripomogla k preži-

vetju rimskih starožitnosti v okrilju Kristusove vere.

V brezupu poloma zahodnega imperija je prav zaupanje v Odršenika pomagalo ubužanim najnižjim slojem rimske družbe, da so lahko preživeli desetletja pustošenja in obupa. Končno so se nove vere oprijeli tudi mladi evropski barbarski narodi in v njenem znamenju ustvarjali srednjeveško civilizacijo barbarskih kraljestev na zapuščini starega Rima.

Odločilni spopad se je začel s poizkusom preboja teodozijancev v Vipavsko dolino pri Vrhopolju 5. septembra in se končal z zmago arbogastovcev istega večera, potem ko je bilo na jezičasti ravnici pred črto palisad obležalo 10.000 visigotskih najemnikov, polovica torej Alarikovega vojaštva.

Drugi dan se je začel z znamenito Teodozijevo molitvijo na skali nad Vrhopoljem (tu stoji od septembra 1994 kamnit spomenik z napisom THEODOSIUS), s sprva ugodno za arbogastovce potekajočo bitko, nakar je v dogajanje posegla orkanska burja (po pričevanju očitidcev Božja roka) in pometla s pogansko bojno vrsto.

Teodozijanci so v valu silnega piša planili naprej, pomenjali nasprotnike in jih gonili do reke Vipave in še čez; Frigidus je pordečil od prelite krvi in tok so pregradila v strugi nagrmađena trupla poraženec, kot poročajo zgodnjekrščanski pisci.

Eugenius je bil eksekutiran kar na bojnem polju, takoj po Teodozijevi zmagi, Arbogastes se je usmrtil sam 8. septembra 394, nekje v Cavnu ali Trnovskem gozdu.

Ob Frigidusu je obležala večina poganske vojske, samih elitnih oddelkov Frankov in Sasov, skupaj s cvetom starorimske aristokracije.

S preživeli mi je skušal Teodozij ravnati prizanesljivo, vendar mu ni bilo dolgo dano miriti strasti v duhovno razslojeni in hudo pauperizirani rimski družbi: 17. januarja 395 je iz Ambrosijevih rok prejel poslednje olje, dotlej enotno državo pa razdelil sinovoma, Honoriju na Zahodu in Arkaniju na Vzhodu.

Davorin Vuga

Rodna gruda, okt. 1997

Simpozij Ameriskega slovenskega kongresa ob zaključku prenovitve cerkve sv. Cirila v New Yorku

Columbia University
School of International and Public Affairs
420 West 118 Street, New York, N.Y.
Conference Room 1512

— November 8, 1997 —

PROGRAM

- 10:00 — *Otvoritev: Silvester Lango, Uvodne misli*
10:05 - 10:15 — *Pozdrav gostov*
10:15 - 10:45 — *Tomaž Salamun, »Pesnik se predstavi«*
10:45 - 11:15 — *Dr. I. Hilarij Rolih, »Savannah, the First Commercial Vessel Propelled by Nuclear Power«*
11:15 - 11:45 — *Prof. Bogdan Grom, »Jaz in moj čopič«*
11:45 - 11:55 — *P a z a*
11:55 - 12:50 — *Stephen Antalich, »The Waning of Ethnic Identity among Slovene Emigrants in Bethlehem, Pa.*
12:50 - 13:00 — *Diskusija/Discussion*

Symposium organized by the Council on Academic Activities of the American Slovene Congress

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

George J. Poje

Umril je 81 let stari George J. Poje, mož Ann Marie, roj. Primoznik, oče Roberta in Thomasa, 6-krat stari oče, brat Harolda, Richarda ter že pok. Rose in Rudyja. Pogreb je bil 22. oktobra s sv. mašo v cerkvi sv. Pavla v Euclidu s pokopom na Vernih duš pokopališču.

Frank J. Kozuh

Dne 19. oktobra je umrl Frank J. Kozuh, vdovec po Jane, roj. Cimperman, oče Karen, dr. Geralda in Joanne McMurdo, 5-krat stari oče, brat Rose Pfeil in Mary Kekic, stric in prastric. Pogreb bo danes, v četrtek, s sv. mašo v cerkvi Annunciation s pokopom na Sv. Križa pokopališču.

Mildred R. Lonchar

Dne 16. oktobra je na svojem domu v Euclidu umrla 75 let stara Mildred R. Lonchar, rojena Ryavec v Clevelandu 8. feb. 1922, vdova po Josephu, mati Jean Kocjan, Caroline Martucci, Jo-Anne DeAngelo in Kathleen Matteo, 7-krat stara mati, 9-krat prastara mati, zaposlena 28 let pri Parker Hannifin, vse do svoje upokojitve l. 1984. Pogreb je bil 20. oktobra v oskrbi Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. s sv. mašo v cerkvi sv. Kristine in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Nagrajen slovenski izumitelj

Washington, D.C. - Na letošnjem 45. letnem sejmu ameriškega združenja distributerjev izdelkov za zdravstvo (HIDA) je nagrado za najboljšo inovacijo leta prejelo slovensko podjetje Mycycle iz Ljubljane. In sicer za svoj handmaster, pogonski sistem za invalidske vozičke in izum Lada Markoviča, so sporočili iz slovenskega veleposlaništva v Washingtonu. Sejma, ki je za distribucijo ortopedske in medicinske opreme najpomembnejši sejem v ZDA, se je tokrat udeležilo 468 razpravljalcev.

STA (po Delu), 8.10.1997

K O L E D A R

OKTOBER

25. — *Štajerski in Prekmurški klub* priredi martinovanje v SND na St. Clair Ave.
26. — *Občni zbor Slovenske pristave*. Pričetek ob 3. uri pop., na SP.
26. — *Pevski zbor Zarja ima* jesenski koncert z večerjo in plesom, v SDD na Recherjevi ulici.

NOVEMBER

1. — *Zbor Glasbena Matica* priredi koncert v SND na St. Clair Ave.
2. — *Slov. šola pri Mariji Vnebovzeti* priredi zajtrk v korist izleta šolskih otrok v Slovenijo l. 1988.
2. — *Ameriška Dobrodelna Zveza* priredi banket v SND na St. Clairju ob 87. obletnici ustanovitve.
8. — *Belokranjski klub ima* tradicionalno martinovanje v SND na St. Clair Ave.
16. — *Kr. št. 2 SNPJ ima* jesenski koncert v SDD na Recherjevi ulici v Euclidu.
22. — *Pevski zbor Jadran ima* jesenski koncert v SDD na Waterloo Rd. Igra Tony Fortuna orkester.

DECEMBER

5. — *Slovenian American Heritage Foundation* priredi tradicionalno srečanje s škofom Pevcem, na Borroemo semenišču v Wickliffu.
7. — *SKD Triglav, Milwaukee* priredi miklavževanje pri Sv. Janezu Evangelistu v Greenfieldu.
14. — *Ameriška Dobrodelna Zveza* priredi božičnico za mlado članstvo v SND na St. Clairju.
21. — *Društvo SPB Cleveland* ima božičnico ob 2.30 pop., v šolski dvorani pri Sv. Vidu.

MALI OGLASI

FOR SALE

Sears Washer — \$100.00
Sears Dryer — \$100.00
Call afternoons: 481-6830

BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Joseph L.
FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

Misijonska srečanja in pomenki

1204. Prešla je prva Misijonska nedelja,

ko našega misijonarja g. Karla Wolbanga ni več med nami.

»Obljubili smo Vam, dragi duhovni voditelj MZA-CMA, da bomo nadaljevali Vaše dolgoletno delo za misijonarje in po njih za uboge, kajti ti bodo vedno našo in vas dobrotnikov pomoč potrebovali. Tako, dragi g. Wolbang, Vi pa nam boste stali ob strani in prosili božjega blagoslova od zgoraj.« Tako je pisala g. Karlu dolgoletna sodelavka 8. oktobra, katere pismo je prispelo na dan njegove smrti, 10. oktobra.

»Vsak dan se pogosto na Vas spominjam in prosim Boga, da križ ne bi bil pretežak. Bog v svoji veliki ljubezni ve, kaj je najboljša za Vas. Spomin na preteklo leto je še živ, zato vas še bolj razumem. Velikokrat ste nam pisali in nas vključevali v Vaše dnevne molitve, hvala Vam!«

In potem med drugim nadaljuje: »Oglasil se je lanski novomašnik, ki smo ga vzdrževali v Afriki in se zahvalil za dar. V svoji revni fari ni imel sredstev za popravilo motorja in tako je uporabil naš dar za popravilo in sedaj zopet lahko hitreje opravlja svoje zahtevno duhovniško delo v veliki fari. Tudi oče Tomažin je hvaležen za vso pomoč, ki ste mu že leta pošiljali. Obljubljam Vam, da bom nadaljevala delo za misijone, dokler bo Bog dal moči za delo.«

Le tako, pogum vsem ostalim sodelavcem MZA in vsem dosedanjim dobrotnikom! Gradimo božje kraljestvo, dokler je dan. Ne bo nam žal in ne vam.

Ko sem že napisala te vrstice, sem prejela od o. Tomažina obširno pismo, v katerem izmed ostalega sporoča, da ni nič vedel o g. Wolbangovi bolezn. Obljublja, da ga dnevno spominja pri sv. maši in ga lepo pozdravlja. Dalje pravi: »Ogromno dobrega ste storili v letih za misijone in misijonarje.«

Prejeli smo sledeče darove v septembru:

Neimenovani iz Monterey, Kalif., \$1060 (\$800 za najbolj potrebne, \$200 za Rev. Jožeta Horna v Mendoza, Arg. [ta dar je ga. Anica Tushar že odposlala] in \$60 za Radio Ognjišče v Ljubljani. G. Frank Sta-

niša, za najbolj potrebne, \$200. Ga. Barbara Mrak, Rhode Island, \$50.

V mesecu oktobru so prispele sledeči darovi: Christophers Inc., NY, od daru g. Wolbanga, \$12.40; M.O. od bivše faranke ge. Josephine Luedy, \$10, za sv. mašo za g. Wolbanga zdravje; ga. Antonija Gregorin, San Francisco, \$120, po njenem namenu.

Dne 10. oktobra smo prejeli darove: od gđ. Angele Gospodarič, San Francisco, za vse misijonarje, \$350, s pripisom: »Tokrat bom preje poslala, ker pred božičem je vedno veliko izdatkov in vi boste tudi preje lahko odposlali misijonarjem.« Nato zopet g. Frank Staniša dar \$410: za Karmeličanke v Sori in v Mirni Peči, ostalih \$10 za poštino. G.ga. Farquharson, Toronto, \$50 za sv. maše. Ga. Stana Oven iz Monterey, \$30 v spomin prijateljice Francke Pavšič, namesto cvetja na grob.

Srčno zahvaljeni, dragi dobrotniki, za vaše darove. Zagotavljamo, da bodo vsi darovi odposlani kot ste želeli in kot je to vedno dosedaj delal g. Wolbang. Potrdila za davčno upravo vam bo poslal naš dolgoletni blagajnik g. Štefan Marolt, kot je to vedno v zadovoljstvo vseh vas delal.

MOJ POKLIC

Janez A. Sever, S.J.

III. nadaljevanje in konec

Od tistega trenutka nisem v svojem življenju nikdar resno dvomil, da imam poklic za jezuita. Poizkusni »da«, ki je po dveh letih noviciata postal končno veljaven, mi je prinesel mir in notranjo umirjenost, ki je odsevala tudi na zunaj. Spominjam se, da je neka gospa v župniji pripomnila, kako sem se spremenil. Kako je bilo vse to mogoče poleg sreče, da sem imel stalno dekle, je zame drugi čudež. Bila je prava milost, da sem bil zmožen razločiti Božji glas in toplo ljubezen med številnimi drugimi glasovi in »ljubeznimi«. »Poklic« je pravi čudež v današnjem svetu!

Kolikor grem dalje v pripravi kot mlad jezuit, dobivam vedno nove izkušnje, ki mi dajejo spet zaživeti in spominjati se tistih globokih srečanj z Bogom. Vstopil sem v jezuitski noviciat slovenske province v Mariboru 30. avgusta 1993.

Tam sem bil na »jezuitskem temeljnem vežbanju«.

Hitro sem razumel, da bo povsem drugačno kot v vojski. Navadil sem se moliti in živeti v skupnosti s tremi drugimi mladimi ljudmi. Preobrat, ki se je začel samo leto in pol prej na Aljaski, se je poglobil. Moja podoba Boga je postala čistejša in resničnejša. Postal je resnično Bog = Dobrota. Zgodba o izgubljenem sinu v Lukovem evangeliju se je zde-la, da je postala moja zgodba.

Po enomesečnih tihih duhovnih vajah je bilo morda moje romanje peš najbolj močna in zahtevna izkušnja mojih zadnjih štirih let kot jezuit. V slovenski provinci kot v mnogih drugih so ponovno vpeljali navado pošiljati novince po dva in dva brez denarja, hrane in strehe peš na romanje; kar je vrhunec preizkušnje novincev.

Morali smo skupaj napraviti pot 300 km po tej mali državi v približno 10 dneh. Morali smo prositi za vsako našo potrebo in odkrito povedati, da sva romarja na poti h Marijinemu narodnemu svetišču. Vedno sem bil za dogodivščine in sem zelo zaupal vase. Ko se je pa približal dan za odhod, sem začutil, da so se moja kolena nekoliko tresla. Pridružili so mi novince, s katerim sva se najslabše razumela!

Na poti s tovarišem sem bil preizkušan točno v tistih točkah, o katerih sem mislil, da sem v njih močan. Ravno tam mi je spodletelo. Bog je preizkusil mojo zavest samozadostnosti in mi pustil, da sem odpovedal, da me je lahko pobral in mi pokazal boljšo pot, Svojo pot. Spremenil naju je oba v tem, v čemer sva bila boječa in trdosrčna. Moj »najslabši« prijatelj je postal eden mojih najbolj zaupnih prijateljev. Ne samo to, tudi nisva bila nikdar brez hrane in nikdar spala zunaj. Kako veličastno je bilo gledati Boga tako resnično živega in dobrega do naju, ki sva bila tako polna predsodkov in nezaupanja.

Bog mi je dal videti, da je mnogo ljudi na svetu dobrih in da vse to prihaja od Njega. Pokazal mi je, da me hoče vključiti v Svojo dobroto. Često se približujem neznanemu z zadržanjem »preživeti«. Skušam se zavarovati, preden se podam v neznano. Moje zadržanje je pogosto strah in celo napadalnost. Romanje je bilo zame velik korak, ker sem odkril, da če sem z Bogom, ko grem v neznano, najdem dobro v svoji vsakdanjosti. Mir in veselje lahko zaznamujeta vsak moj korak, če se zanezem Nanj v svojih slabostih kot v svojih močeh.

Novembra 1995 sem pred Bogom napravil prve, a večne zaobljube čistosti, revščine in pokorščine. Začel sem študirati filozofijo v Padovi. Spet se mi je odprla cela nova kultura in me sprejela. S petindvajsetimi mladimi jezuiti sem živel, molil in delal. Med njimi je bilo pet Romunov, en Belgijec, en Španec, drugi so bili Italijani. Naučil sem se več

OB SLOVESU POKOJNEMU MISIJONARJU KARLU WOLBANGU!

ZIVLJENJE NAM JE DAROVANO, ZASLUŽIMO GA S TEM, DA GA DARUJEMO! je zapisal indijski mislec Tagore.

Teško je Bogu dati svoje telo, tako rado bi se razdalo za druge. Teško je ljubiti ves svet, pa ne nekoga še prav posebej. Teško je biti samu sebi nič, da bi bil drugim vse. Teško je biti kakor drugi, sredi drugih, pa vendar drugačen. Teško je skrivnosti sprejemati, ko jih z nikomer ne moreš deliti. Teško je držati pokonci slabotnega, ne da bi se sam oprl na močnega.

Teško je biti sam,

sam pred svetom,

sam pred trpljenjem, smrtjo.

Vi, gradi gospod Wolbang, ste se odzvali v vsej polnosti Kristusovemu klicu, ki Vam je vsak dan govoril:

POTREBUJEM TE!

Potrebujem Tvoje roke, da bi še dalje blagoslavljal,

Tvoja usta, da bi še dalje govoril

Tvoje telo, da bi še dalje trpel

Tvoje srce, da bi še dalje ljubil

Tebe vsega, da bi še dalje odreševal.

Bog Vam povrni za ta Vaš: »TUKAJ SEM, GOSPOD!«

Da, življenje zasluži s tem, da ga darujemo. Vi ste ga v teh 56 letih duhovništva zaslužili. Če kdo, potem ste nam vi bili simbol duhovnika, kakršnega si predstavljamo in želimo, kakršnega potrebuje svet.

Danes posebno se Vas bomo spomnili v molitvi in Vi nas boste z nebes podpirali, da bomo gradili božje kraljestvo na zemlji in da bomo nekoč vsi eno. Hvala Vam za vse, dragi misijonar, bili ste nam zgled, vaša misijonska ljubezen naj nas še naprej spodbuja k nesebičnemu darovanju.

Pogrešali Vas bomo kot skrbnega očeta, ki ste nas posebno ob božiču znali posebno razveseliti. Naj Vas Božji Misijonar bogato nagradi za Vašo ljubezen do nas misijonarjev. Vaše priprošnje pri Bogu nam bodo dajale poguma za popolno žrtvovanje.

Spočijte se v Gospodu. Molili bomo za Vas, misijonarji in misijonarke.

N.N.

kot samo filozofije!

Zdaj grem na praktično delo, ki se imenuje »regency«. Je prekinitev študija in priložnost za nova premišljevanja in delo med Rusi in drugimi, ki iščejo vero. Za približno eno leto bom nameščen v prestolici republike Kirgizstan Bishkek-u. Delal bom in delil življenje s sobratom jezuitom, ki je edini katoliški duhovnik v vsej državi z nad 6 milijonov ljudi. Kirgizstan je pač zmerna islamska država.

Prosil vas za molitve v zahvalo, za kar mi je Bog dal in kar je v vas navdihnil po branju o mojem dosedanjem popotovanju. Treba bo, da dom nanj računam še bolj, zato prosim molitve, da bi spet zaživel Božjo Dobroto, ko se bodo moja kolena spet tresla. Bog vas blagoslovi!

Janez Sever

720072 Bishkek,

ul. Vasileva 19,

Kirgizstan

G. Jožetu in ge. Ivanki srčna hvala za prevod iz angleščine.

Gdč. Sonja Ferjan vsem v MZA:

Dragi MZA sodelavci, dobrotniki misijonov in bogoslovcev, dragi prijatelji, dragi znanci g. Karla Wolbanga CM

V petek, 10. oktobra popoldne ob 3.15, je Stvarnik poklical k sebi v večno domovino g. Karla Wolbanga, lazarista, misijonarja, vzornega duhovnika.

Pogrebno sv. mašo »Celebration« je daroval provincial Rev. Joseph Levesque ob asistenci Rev. Charlesa O'Con-

nor CM, misijonarja iz Kitajske, in Rev. Thomasa J. Butler, CM, bivši študent g. Wolbanga iz semenišča v Princetону, ob asistenci 60 duhovnikov.

Sestra smrt je iz naše srede povedla njegovo dušo v roke Stvarnika, njegovo truplo pa bo čakalo večnega vstajenja na božji njivi, pokopališču lazaristov v Plainsboru, New Jersey.

Ločitev je bridka, pogrešali Vas bomo, vendar srca so na polnjena z veselo tolažbo, da je pokojni g. Karl po zglede duhovniškem življenju ni neizčrpnem, bogatem misijonskem delovanju odšel po zasluženo plačilo k Stvarniku.

Pokojnega g. Karla Wolbanga priporočam v molitve.

Gospod, daj mu večni mir in pokoj, in večna luč naj mu sveti!

Naj počiva v Gospodu!

Op. S.F.: Za vse darove, ki ste jih namenili v spomin pokojnega misijonarja bomo odločili poslali misijonarjem za uboge. Zanj se vam iskreno zahvaljujemo.

Hvaležno vas pozdravlja,

Za MZA - Sonja Ferjan

79 Lunness Rd.

Toronto, Ont. M8W 3V7

Canada

Tel. — (416) 255-2511

MALI OGLASI

For Rent

Modern 3 rm apt. near St. Vitus Church. Heat inc. \$235 deposit. No pets. Call 261-5000 (416) 261-5000

ON JE EDEN OD NAS

From the Ward...
For the Ward!

Vote for **Joe Cimperman**
Cleveland City Council Ward 13

Paid for by The People for Joe Cimperman • 1009 Kenilworth Avenue • Cleveland, OH 44113

